

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

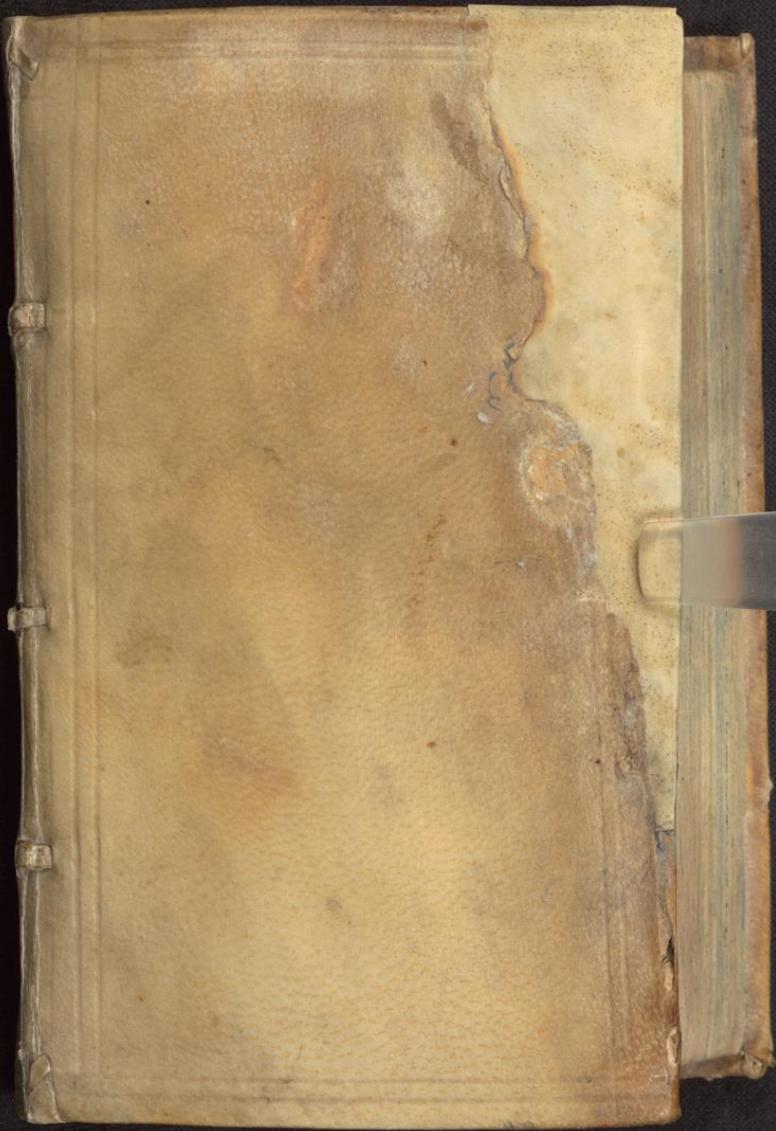
Parnassvs Poeticvs Møesto-Lætatus

Höfflich, Hieronymus

Altdorpii, 1623

VD17 VD17 15:745589E

[urn:nbn:de:bsz:31-138658](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138658)

72 A 53 77 R

PARNASSVS
POETICVS

Mœsto-Lætatus

*In ipsa Solemni Coronationis actū
Norimbergæ introductus,*

AB

HIERONYMO HÖEFFLICHIO,
LL. Studiofo & Poët. Laur.

Cui accessit ejusdem

EPIGRAMMATUM
PRODROMUS.

ALTDORPHII,
*Typi exscripsit Balthasar Scherffius
Universitatis Typographus.*

MD CXXIII.

AK 4 am 72 A 53 77 R

*Magnif. Nobil. Amplif. Consultif.
Prudentif. Viris.*

Dn. GEORGIO REMO,
Patricio Augustano JC. ac inclytæ
Reipublicæ Norimb. Consiliario
longe celeberrimo;

Dn. GEORGIO LUDOVICO LEUCHSNERO, JC. Consiliario
Brandenburgico Neostadii ad Ays-
sum digniff.

Dn. ANDRÆ DINNERO
JC. *Primario in Universitat. Altdorffina* Professore & p. t. facult. Jurid. De-
can. Spectab. nec non Incluti Senatus No-
rici Consiliario

Dn. JOHANNI GLOCKHAW/
Illust. DDnn. Dnn. à Limpurg S. R. Imp.
Pincer. heredit. semperq; Lib. Cellario a-
pud Summerohufanos Spe-
ctatissimo.

Dnn. Mæcenatibus Patronis Præceptoris,
Fautoribus omni observantiæ cultu, venerandis
colendis amandis.

Me cum Musis meis humillime commendo.

HIERON. HÖFFLICHIIUS LL. Stud. & P.L.

APOLLO, MEL- POMENE.

Est tuus est fateor tuus o Vir Magne quid optes
Explorare labor, meus ipsa capeßere iussa;
Sed quid sicca canat? quid fistula spiret obesa?
Quid vilis, tenuis, sterilis moduletur avena?
Quippe togata tuis dignum presentia doctis
Auribus, Ipse Linus vix ipse Threicius Orpheus,
Calliopeia parens licet adsit promptior illi,
Et pater huic multum saveat formosus Apollo,
Vix quantum sat erit voces effunderet amplas:
Quid faciam? Tantine viri sacra iussa morabor?
Triste nefas; Parebo? pudor quod suadeat, ipsa
Dissuadet genii Pallas, cui curta Supellex.
Victa pudore tamen succumbas crassa Minerva;
Et cum tantus amor Lyricas cognoscere vires
Aoniosq; brevi nostros audire labores;
Fert animus (meminisse horret luctusq; refugit
Quantumvis) tristes tristis revocare sororum
Thespiadum questus, & lamentabile regni
Pieriy exitium; quæq; ipse miserrima vidi,
Et quorum pars magna fui; (miserabile dictu)

A 2

Pandito

Pandite Sicilides Musa, cantusq; movete
Luctifonos, Tragico que clamas mesta boatu
Melpomene captis audacibus ananæ, cursum
Da facilem, facilis tu nostra incepta secunda.
Quo secat Aonios Actæis Phocis ab arvis
Terra antiqua, ferax, famâ super æthera notus
Mons ibi verticibus summis, geminisq; minatur
In calum scopulis, superatq; cacumine nubes,
Nomine Parnassius, cuius sub vertice lata
Apparet pulchrum scopulis pendentibus antrum.
Doctifera intus aqua, niditis argenteus undis
Castalius, pasta quem non tetigere capelle,
Non fera turbavit pecudum, non turba volucrum
Aligerum, durâ non lapsus ab arbore ramus:
Pulchra domus, pulchro vivog, sedilia saxo.
Desuper horrenti nigum nemus imminet umbra
Et facit objectu status, quibus omnis ab alto
Frangitur ardescens radius; Rex Delius illic
Sceptra tenens celsâ sedet arce, & fœdere certo
Corycidas Nymphas, pia montis numina ducit;
Huc ego dum nuper lentis vestigia figens
Namq; ego sum, primâ dum lustrat Lampade terras
Humentemq; Aurora polo depellit ab alto
Umbram, Musarum doctas adlabieroras
Donaq; sacra ferens, primo cum lumine Solis
Castaly puro rude pectus spargere fonte)
Huc pede delapsus solito, foribusq; propinquans
Vestibulo

Vestibulo cingor, facturus munera Divis.
Mox exaudiri gemitus maestq; videntur
Voces, obstupeo gressum cum voce retorquens,
En magis atq; magis sonitus clarescit in antro
Et domus interior fletu miserâq; querelâ
Miscetur, multumq; cave plangoribus ades
Femineis ululant, resonant resonantia tecta
Ingeminantq; sonus, auditq; verba reportant.
Interea magno sparsus submurmure ad alta
Atria Clamor ut, quem Pythius auribus haustum
Audit, & graviter commotas sensit alumnas;
Subdita propterea sese intra tecta recepit
Mivis, tum solio medius confedit avito.
Concituere omnes intentq; ora, tenebant.
Et veluti quando studia in contraria vulgus
Scinditur incertum, velcum de culmine summo
Postorale sonat signum, cornug; recurvo
Armifonam intendit vocem, qua protinus omnes
Indomiti agricolae, rapti quodcuq; repertum est
Concurrunt trepidi, torse hic armatus obusto
Stipiti hic gravidi nodis, furor arma ministrat.
Sed merito & pietate virum, patriaq; patronum
Si videre silent, arrectisq; auribus adstant.
Tunc prior ag greditur dictis Rex DELIUS almas
Nymphas & placido placidus sic pectore fatur:
O Nata? tanius liquidas quis clamor ad aures
Volvitur? O sociaque tristis causa subegit
Ignoros tentare sonos? qua causa serenos

Fedavit vultus? quis quaso casus iniquus
Vos manet? infelix que vos fortuna secuta est?
Mox illum tales jactantem pectore voces
Alloquitur lachrymis oculos suffusa nitentes
Melpomene tristi proclamans tristia voce,
O pater, arumnas nostras audire benigne,
Dum placet, hasce brevi repetens ab origine dicam.
Quid nos castalides scelere committere? alumni
Quid nostri potuere quibus tot tristia passis
Terrarum totus jam pene occluditur orbis?
Est locus antiquis populis atq; ubere gleba (virorum
Notus, quem veterum ut monstrant monumenta
Teutonici coluere viri, quos fama minorum
Germanos, fidei Germana à nomine, dixit;
(Nam Germana fides, in vi itaq; dextera bello.
Et pietas semper fuit hiuc gratissima genti.)
Hic mihi, matronisq; mei, ingenia quondam
Adde quater quinis octo, statuere coloni
Mania, Phœbiculoq; cboro sacra dicarunt,
Tunc honor & laudes nostra, nomina, vigebant;
Ut redit itq; frequens longum per storea rura
Agmen graniferum, solitam dum portat in ore
Escam; sicut apes quando liquentia mella
Stipant, & dulci subnectunt nectore cellas:
Sic longè nostras cultissima turba petebat
Arces, & solitos aris ponebat honores
Quos propiore Dei sufflato numine, dulci
Reddidimus patriæ, quò non mortale sonantes

Et

Et calo & terra divina voce prodesse:
Hinc quoque sperabam, donec volvarur Olympus
Hinc fore, qui cali quamvis regione remoti
Mente DEUM noscant, & qua natura negavit
Sensibus Humanis, oculis ea pectoris hausta
In medium discenda darent, ceterumque profanum
Dictaq; mirantem, magni primordia mundi,
Quid Deus & qualis divina voce docerent
Quid scelus & sceleri qua fraus innexa patrato;
Quae pena, & qua forma malos ingrata sequatur,
Ausus ne crudele nefas ausoque potius
Tartareas damnatus aquas, amnemque severum
Eumenidum adspiciat; terra sed sede profectum
Aurea suscipiat stellantis regia cali.
Hinc fore confusas qui divus Legibus urbes
Fundarent, populoque darent pia jura vocato,
Ne male junctarum discordia semina rerum
Et maria & motas terras calumque profundum
Quippe ferant, fusim vacuas verrantve per auras.
Hinc fore sperabam, qui campos, quiq; docerent
Flores, Lucentemque globum, Titaniaque astra
Atque hominum pecudumque genus, vitamque volantem,
Et qua marmoreo fert corpora in equore pontus,
Seminiisque vigor qualis, qua corpora tardant
Terrenosque hebetant artus moribundaque membra.
Hinc fore sperabam, famam qui terminet astra
Virgilium, Flaccum, Nafones atque Catullus,
Carmine qui vivo jucunda & idonea vita.

Moratis speciosa jocis atq; utile dolci
Miscentes doceant, veluti docuere vetusti
Quid Brutus patria. Pyladi quid fidus Orestes
Debeat; expulsa Troje multosque per annos
Acta quid Dido; mediam flammam inter & hostes
Anchisa Creusaeque sua quid iustus Lulo
Aeneas, Aenea tibi Cythereja mater;
Seilicet officio que convenientia cuique.
Sed Nos cum nostris variis jam casibus acta
Prodimus, atque omni terre disjungimur ora.
Est inimica meis que pullulat atra colubris
Ter centum, centum que se ter vertit in ora
Luctifica Aleto; dirarum prima sororum;
Tartareum monstrum, cui noxia crimina cordi
Iraeque insidiaeque & tristia bella, facesque
Funerea cui mille artes, cui mille nocendi
Nomina, turbandique viros odiisque movendi
Hec venit excidio nobis (lachrymabile dictu)
Nam furibunda petens Mavortia limina regum
Ceruleis jaciensque unum de crinibus anguem
Accendit mentes insani Martis amore;
Nec requievit enim donec compagibus arctis
Oclusas portas, trabea cinctuq; Gabeo
Insignis consul ferret, pugnasque vocaret.
Exemplo ferri scelerata insania, belli
Sevit amor, strictis locus ensibus omnis abundat:
Classica jam resonant & pugna tessera signum,
Que data porta ruit pubes, atq; agmine facto

Certatim

Certatim sese trepida exhortatur in arma,
Arma fremit, fremit arma manu, tectoque requirit;
Et velut ingentes cum primo albescere vento
Caperunt fluctus, mox una Eurisque Notusque
Incumbunt pelago, totumque à sedibus imis
Tollunt; exsultant aestus, furit omnis aqua vis;
Nec se jam capit unda fremens, sed flumine magno
Evolat & sternit sata leta boumque labores;
Haud secus armati luctantes turbine perflant,
Terras, perque vias obrudunt obuia passim,
Corpora, perque domos, nec sat rationis in armis;
Quin ipsis portis atque ipsis praelia miscent
Aggeribus murum, non clausas moenia clausa
Defendunt, sine more furit gens horrida circum.
Seu turbo volitans pueri quem verberare sorto
Inveni torquent, curuato voluitur actu;
Seu velut agricolae fumis è montibus ornum,
Antiquam ferro crebrisque bipennibus instant,
Frangere, sic variis ignisque emota globellis
Fundamenta quatit; sternitque à culmine postes.
Et postquam murus lato fert ore fenestram
Emotaque jacent effracto cardine porta
Fertur in excisas strictis mucronibus urbes,
Precipitesque trahit quæ non fert planta salutem.
Nec nos Thespiades nec religioſa moratur.
O Genus inuisum Genti contraria nostræ
Genus; qua nos pulsas regnis quæ maxima quondam
Postremo veniens Sol adspiebat Olympo?

A 3

Nec

Nec satis insanam rabiem (Cocytia) virgo
Fusit; sed majus miseris multoque tremendum,
Obijcit Alecto stygiis infecta venenis.
Iamque adeo super una fuit vix terra locuræ
Aspera quo positis cessarant secula bellis.
Muscolisque datum tuto consistere tecto;
Protinus ardescens fuscis huc tollitur alis,
Prospiciensque meam tuto sub regmine prolem,
Concutitur caput, & turbato pectore secum,
Ipsa incepto, insit, cogar desistere victa?
Phæbigenos nec posse choros avertere terrâ?
Non Musa potuere capi? medios ne per ignes
Per medias acies, per tot discrimina rerum,
Invenere domus? an nunc mea mille nocendi
Numina fessa jacent? an exsaturata quiescam?
Talia flammato dum pectore voluit avaras
Quinquaginta aris immanes crimibus hydras
Spargit humo, subito quæ levia pectora lapsu
Iurant, Tartareum spirantes flamine virus,
Et vix prima lues sensus pertentat; habendi.
Accrescit sceleratus amor, fervetque cupido;
Quilibet incumbit congestis undique saccis
Divitiis? dolus an virtus prob! nemo requirit,
Augetur nummus pretiumque augetur in orbe
Rerum, prob, nummus pretiumque augetur iniquè.
Hinc mea turba domi cui parva subinde suppellex
Victa jaceret, misere nemo succurrere discit.
Semina parturiunt segetes dat Pampinus uvas

Dices

Dites atq; avido respondent, arva colono,
Vix tuadona tamen, quamvis ditissimus arvis
Et terram centum rostris evertat avarus,
Regiferos rubrosve globos teneatq; sub arca
Devote, fortunamq; trahat nullius egentem
Vix tua dona Ceres; alimentaq; debita victus
Pieridum digno cultori reddere gaudet:
Barbara gens truncis & duro robore nata
Cui pietas cui nulla fides neq; mos neque cultus
Detrudamus, ait, verbis & verbere pullos
Palladis innocua nostris é mœnibus; Eheu
Fœmina virque senex pueri innipræque puella
Assensere omnes, & tristia quæque Novene
In turbe exitium raptim conversa tulere.
Hinc ubi magnificis epulis luxuque verustis
Exceperè Viri Clarios; vix vertere morsus
Exiguam in Cererem jam dat penuria ficta,
Sic odios solidum, quas non intelligit artes
Vulgus habet, vulgus Musas contemnit amandas.
O Genus insanum & tam barbara patria, per quos
Tot magnos steteris lustris labentibus orbes
Hospitio prohibes; Veterisne hac gratia facti?
Interea populus dum Musas vexat acerbè
Arte nova speculata viros Bellona venenis
Gorgoneis tactos, sua qui furialia membra
Transformant faciemque nigram vultusque dolosos,
Assumuntque albi formam, sub tegmine veri
Et sceleris puro vita, pia castra sororum.

Castali.

Castalidum spernunt, Stygiisque paludibus equant:
Non pietas clamant, pietas non ulla fidesve
Palladis in castris; sunt causa & origomalorum,
Pars studiosa gula, nullis pars dedita curis
Vivit, parsque ruit comitante libidine caca
In veritum; postas intacte Pallados aras
Præcipitare jubent subjectisve urere flammis:
Hey mihi quantumvis vox esset ferrea, centum
Quantumvis lingua, quantumvis oraque centum
Haud tamen ærumna cunctas comprehendere formas
Omnia nec possem percurrere nomina; venit
Ultima quippe dies & ineluctabilis hora:
En fuimus Musa, fuit & tua Gloria Phœbe.
Hec ait, ast orsus contra sic DELIUS heros
Non sumus ignari, mea gens, mea sola voluptas
Non sumus ignari, qua tu perpeffa, malorum:
Sed durato, DEI dabit his Clementia finem.
Optato veniet volvendis mensibus etas,
Efferat quâ pulsus mutescent secula bellis,
Corda, Volente DEO ponentque ferocia gentes
Accipientque animum mitem, mentemq; benignâ
Invos Pierides, agitataque pignora Phœbi.
Phæbiculos passos demum meminisse juvabit;
O mea gens durans contraria fata repende
Fatis; & serva te rebus, quæso secundis.
Ito ferens nec cede malis audentior ito,
Quin & adhuc Dævis sunt debita premia Musis
Neve omnis suppressa jacet tua gloria Phæbe

Sunt

*Sunt pia, sunt quamvis rarissima corda, Minerva
Infandos qua docta tuos miserata labores,
Que vos reliquias Charitum, penè omnium egenas
Ærumnis cinctas variis adamantque foventque,
Sic fatus dictis mœrentia pectora mulcet
Et postquam tacuit factoque hic fine, recessit
In suprema domus conclavia splendida regis.*

GRATIARUM ACTIO. Calliope ad Sorores.

Plaudite Pierides & jo ter dicite, mecum
Ex Helicone DEÆ.

Vos, dilecta mei cordis pars una, sorores
Mittite corde metum.

Verum est (si repeto quæ fata arcana reliquit,
DELIUS Arcitenens.)

Non suppressa jacet nostra omnis gloria, desunt
Præmia nec Clariis.

Est verum, vidistis enim lætæq; videtis
Tot gravitate viros,

Qui casus charitum miserati; Dein ope possunt
Quaq; juvare juvant.

Plaudite mellifluis plectris contextite dulce
Et resonate melos,

Nunc

Nunc cytharæ extensas chordas nunc tangere
Pollice tempus adest. lato
Ergo Thalia prior grates effunde, suprema
Qui regit astra, DEO.
Dein mea præsentî grates actura cohorti
Turba movete Lyras.

THALIA DEO.

FAs est Calliopeja tuis me fidere dictis
Fas est præceptis Diva subesse tuis
Ergo Deo supplex tendens ad sidera palmas
Submisso tales pectore fundo preces.

DEUS DEUS, ter optime
Qui cuncta sacro numine
Regis, piosq; cælitus
Omni periculo surripis,
Sit laus tibi sit gloria
Per seculorum secula
Parvos greges Apollinis
Quod tam benigne protegis,
Per tot furores impios
Per tot furores perfidos

Quod

Quod te precantes supplices
Musas benignus liberas.

Clemens pater te quæsumus

Defende nos diutius

Confringe flammæ litium

Et aufer id quod noxium.

Ut sævus hostis nil tuam

Contra valet qui dexteram.

Gerat fac omnia irrita

Infausta tentans prælia.

Defende patriæ patres

Defende justos principes

Qui sic tuentur subditas

Musas, parens ut liberos.

Hostes fuga scientiæ

Cujus manebunt lumine

Tui socrati dogmatis

Laudes, sacriq; nominis

Hoc fac creator omnium.

JESUM tuum per filium

Tuumq; Sanctum Spiritum.

Cui laus in omne seculum.

Clio

CLIO CÆSARI.

Rectè primus honor Deo,
Cujus subdita sunt imperio omnia,
Cujus numine vivimus
Cujus numine sunt, qua modo sunt bona,
Rectè primus honor datus:
Sed nec Casaras nostra silentio
Laudes pratereat lyra:
Nam summus pater est Pimpleidum, pater
Mæcenasq. ter optimus,
Quem Titan veniens Oceano ultimo
Sub celsis videt aethere,
Hic est qui variis ornat honoribus
Nostrum Musicollam genus;
Est qui templa nove Divus Apolloni
Et Musis sacra dedicat;
Quo venit celebris qua modo cingimur
Nostra hac tempora Laureas?
An non Casarea munificentia
Acceptam ferimus? fero.
Quis ergo egregij Casaris audiar

Eter-

Eternum resonans decus

Quis meritas dicere gratias?

Vix si suavis sonum mea

Centum millia millena forent lyra

Chordarum, facerent satis

Sed quum non opis est Induperator, (heu!)

Nosira, digna tibi DEUS

Qui justos propius respicit optimo

Vultu premia praebeat;

Tercentum imperio sanus ut expleas

Annos, faxit idem DEUS.

Ut porta populo terribiles pio

Claudentur modo Martia.

Intusq, arma super tum Furor impius

Non mansueta sedens, manus

Vincaturq, pedes fustibus aneis,

Et bellis positis mala

Cessent tempora: Saturnia resuant

Fernando duce secula

Tunc laudes patuli Casareas poli

Late sidera terminent.

Tunc quavis populūm vox resonans Jo.

Latum ter resonans Jo

Jo Jo Clamer Jo restituit bonam

B

Qui

*Qui pacem vireat virens
Pacem restituit qui, vireat diu.*

ERATO BRABEUTÆ.

EN vos sorores, ò pia numina,
Turbæ Novæ, carmine duplici
Movistis ambæ fistularum,
Plectra fonantia; Tu Thalia,
Primas DEO grates, mare turgidum,
Et terram inertem, regnaq; cælica,
Divasq; mortalesq; turmas
Qui imperio regit unus æquo
Dixti; deinceps gutture dextero
Clio soror gratissima Cæsaris
Exordiens laudes secuta es,
Quid lyra quid mea fistulabit?
Nosco quidem, præfensq; viros Catos
Et patriæ patres Venerabiles
Verosq; Musarum patronos
Adspicio meritos avenam,
Laudabilem; dignosq; Threicii
Orpheï Lyra tum perpetuarier

Ec

Et reddier fama celebri

Non morientia sidera orbis;

Dignosq; dignum gratifono quibus

Libemus ultro pe&ine barbiton,

Quod tanto Apollonis tenellas

Nos coluere nurus favore;

An his ego cui fracta lyræ fides

Sub gratiarum nomine fistulas

Tendam? horreo? tentasse fracta

Sac fore spero tamen Camænâ.

Ergo Tuæ sint Magnificentæ

Vir Magne; ô, lumen patriæ; decus

Domus paternæ; ô Sacrate

Juridicæ Themidos sacerdos

Hœfflich; Amorum pater Entheum;

Patrone Thymbraei patris optime

Cui laurus æternos honores

Sub Clario peperit triumpho:

Primò tuæ sint Magnificentæ

Imo fluentes pectore gratiæ

Quod nos amore largiore,

Afficis Hesperidum misellos

Pullos, & ornans munere plurimò

Jam pene collapsis ope divite

B 2

Suc:

Succurris optatus ; Novenum ;
Grande decus columenq; rerum.
Tu Diva cinctus tempora Laurea
Florensq; jussu Cæsaris incluti
Et nos coronas, & virenti
Flore virere jubes celebris
Laurus. Quis ô quis Munificentiam,
Hanc gratiis (dignum veluti foret)
Seu voce nunc mavis acuta,
Seu Cytharis fidibusve adæquet,
Natura si der muter in alitem
Album, & residant cruribus asperæ
Pelles & exsurgant volucres
Per digitosq; pedesq; plumæ
Optarem ; ut altum ferrer in æthera
Penna biformi sidera pervolans
Nec longius terris morarer
Implicitus pede tardiore :
Velocior tunc Dedalio Icaro
Quascunq; terras Sol habitabiles
Illustrat, audax advolarem,
Tot benefacta sonans ubiq; :
Sed cum vetar mutarier ipse homo
Pennas meæ jungam cytharæ cito
Quæ pervagans mundum ; Colende
Tot tua facta canat patrone.

Ter-

Terpsichore quibusdam Sena-
torum, Spectatoribus.

ET Vos ô celebres patres; Generosa Noricorum
Qui terminant famam polis utrisq;
Lumina; ô magni rerum domini, Viri rogati
Germanici regni decus jubarq;
Et vos Thymbræis sic militibus pie favetis
Apollinem nutritis atq; amatis?
Ceu testis nobis presentia splendida est, & ipsa
Quæ collocatis sumptuosa templis
Phæbicolis proprie quæ sacra dicatis, exulesq;
Et pristina possessione pulsus
Hospitio Pympleides suscipitis, fovetis atq;
Ulna beata; O benigniores
Musarum nutritores; facilis Deus superne
Precamur ut vobis, sit inclutoq;
Imperio Vestro; cui tempora limitumve metas
Non ponat; Orbis floreat sed ultra
Sexcentum magni labentia lustra virtuosè; &
Fausis olivarum regatur herbis:
Interea procerum pia lumina pristino favore
Novensiles in posterum fovete
Credite non regno indecores fore, gratiamve tantam
Oblivionis sensibus daturas.

B ;

Euterpe

Euterpe duobus Theolo-
gis restibus.

ET mea paucis Citharæ sonare,
Et melos Contextite gratiosum.

Tuq; Testudo resona. ligatis
Callida nervis;

Gratia: actura Viris Verendis,
Orthodoxæ religionis almis
Patribus, tutoribus & columnis
Carmina mulce

O Viri, tutela DEI sacri
Nomini; tutela DEI sacri
Dogmatis, veri vigiles tuorum.
Christe popellum.

O Duces Sancti gregis ejulantis
Hisce sub terris mala tot; sacrorum.
Præsides; Divumq; scientiarum.
Membra decora.

Principes Amphionii patresq;
Pallados Pol grande decus; solutas
Qui comas doctè lybethræ perenni
Rure lavatis.

Ut DEUS vobis Reverendi amici
Det senectutem Pyliam; quietem.

Det

Det Senectuti placidam rogamus
Supplice voto
Hoc nihil majus meliusve terris
Fata donarunt meliusve deinceps
Non dabunt; quamvis redeant in aurum,
Tempora prisicum.
Dumq; vivatis. pudor heic honorve,
Divus & sacrata perire virtus
Nesciat; nec Magne Tui beata
Gloria Phæbe.

Polyhymnia & uranie reliquis
Spectatoribus.

Cum nunc Uranie movere nostros
Istando calamos super sit, amplæ
Solventes reliquæ tibi Coronæ
Grates; nunc age nunc Sonemus ambe
Conjunctis modulis, ne longiore
Molestè teneatur hic avena.
Ergo Magnifici viri colendi
Qui virtutibus & scientiarum
Rerumq; experientia niteris
Magna nominis æstimatione
Et laudis cumulo celebriores,

B 4

Urbis

Urbis Noriaci decora membra,
Musarum Venerabiles patroni:
Et tu grata cohors sodalitatis
Nostræ, gens studiosa literarum
Tu divo ingenii vigore florens,
Divo iudicii vigore florens,
Et hic quisquis adest amiciorum
Grates gratifero sonamus ore:
Quod vestri indicium favoris ingens
In nos Thespiadum greges pusillos
Præsentes voluistis indicare.
Id quod semper erit recens repostum,
Alta mente; prius leves capellæ,
In Cæli Regione nutriantur,
Prius destituat frerum marinos
Pisces, aut Ararim bibas fluentem,
Parthe, Tuq; Tigrim rapaciorem
Regnum Teutonicum prius videbis:
Quam detur favor hic nigro sepulchro,
Sed dum montis aper jugum; liquorem
Et dum piscis aquæ, leves cicadæ
Dum rora atq; thymos amant suaves:
Operam dabimus magis magisq;
Ut ad servitium omne præstolemur.

GRA-

GRATULATIO
IN NOVAM ACADEMIÆ ALTDORFINÆ
ad UNIVERSITATEM exaltationem, quæ concessu Divi FERDINANDI II.
Semper Augusti &c. Munificentia Magnif.
Nobiliss. Inclutorum NORIBERGENSIUM Senatus

In

Præsentia Illust. Nobiliss. Ampliss. Clariss. & cujuscunq; orainis minoris Virorum Solemnissimo actu jam peragiunt.

*Quid sibi tantorū procerum pialumina? Patrū
Quid conscriptorum series lectissima? tanta
Turba Togata sibi quid vult? Quid splendidus iste
Ad Divas Divi præsentis numinis aras
Ingressus, magna juvenum stipante caterva?
Qualis in Eurotæ ripis; Qualis ve frequenter
Exercere choros per montem Cynthia Cynthi.
Quid Novus iste tuus Gentis Venerande Senatus*

B 5

Phabi-

*Phebigena Tyria vestitus murice tinctus?
Quid sacra templa volunt regali splendida luxu
Arte laboratis pannis Ostrog, superba?*

*Scilicet hac pompâ tuto sub tegmine tuti
Hospitijs rursum variis jam casibus actus
Excipiunt Sacris cum Musis Pythius heros;*

*Namq, hac illa dies lux est hac illa beata
Quâ terra pateantq, nove tibi denud pulchre
Ostudiosa cohors Altorff I pulchrius ades,*

*Salve Festa dies lux optatissima salve.
Hec est illa dies, hac lux est illa beata*

Has Altdorffiacas duo quâ munere Divus.

FERNANDUS, prima Romanus origine CESAR

Qui Imperium Oceano, famam qui terminat astris,

Pulchrius exornat Musas, vultuq, sereno,

Quo maria & terras minus placidusq, serenat,

Adspicit, & firmum hic regnum Lybethridibus esse

S; pia fata sinant, jam cum tendiq, fovetq,

Salva Festa dies lux optatissima Salve.

Hec est illa dies, hac lux est illa beata,

Magnarum Rerum Domini, gentesque Togata

Lumina Romani Imperii liberrima, magna

Magna Norimbergæ decora, & pia lumina mundi

Magnificis ulnis qua suscepisse fovisse,

In tot conspectu Procerum, celebrumq; virorum

Musas cum teneris pullis (laudabile) gaudent.

Salve Festa dies, lux optatissima Salve.

Hec est illa dies, hac lux est illa beata

Quâ patula recubare datur sub tegmine fagi

Doctisfo-

Doctifonaq, lyras læta sufflare Camana,

Salve Festa dies, lux optatissima Salve.

Hæc est illa dies, hæc lux est illa beata

Qua laudis pateatque novi Supremus honoris

Concessus, tibi docta cohors tibi docta juvenus.

Salve Festa dies, lux optatissima Salve.

Plaudite Sicilides Nymphæ, Rex Delieplande

Plaudite, plaudentes dextris pia pleetramovete,

Nunc tempus, nunc tempus adest contexere dulce,

Erresonare melos Cythara; Io plaudite Musa!

Ei tu docta manus juvenum, gens enthea docta

Pallados exultans magno da jübula plausu.

Altdorffii redeunt Saturnia secula Musis.

Fortunata cohors tua jam nunc rura manebunt.

Et tibi tuta satis; tectum capitabis opacum.

Hic inter sacros fontes & flumina sacra

Hic magnos capies (aderit jam tempus) honores.

Plaudite o juvenum lectissima turba, sonate

Latissonum ter Io, ter Io sic dicite mecum

Io Io vivat Io Rex FERDINANDUS, & hinc

Sub terris regnans ter-centum compleat annos;

Io Io vivat Io Noricæ lux incluta Gentis,

Floreat æternos volvendis mensibus annos.

Io Io vivat Io ter-centum secula, nostrum.

Vivat Athenæum docto sub flore virescens

Tu modo fac supreme Deus quò ferrea primum.

Definat, & toto surgat gens aurea mundo,

Auri sacra fames, & si que fortè manebunt

En

*In pullos Clavos odii vestigia Vulgi
Irrita perpetua linquant formidime terras ;
Sic nomen laudesque tuas Academia nostra
Æternum resonans, sacrique litamina cultus
Effundens, aris supplex imponat honores.*

*Interea Proceres Norici, veræq; columnæ
Et veri patriæ Patres, veriq; Patroni,
Musarum, Musas defendite porro clientes,
Indecores regno nec erunt, nec vestra feratur
Fama levis, veterisve abolefcatur gratia facti ;
Sed summus convexa polus dum sidera pascet,
Dum celsis umbra lustrabunt montibus, amnes
In freta dum faciles current, flexique recurrent
Semper honos Noricos semper laus prima ma-
nebit.*

---

*Ad Zoilum qui præcedentem
gratulationem ipsa introductionis die
affixam invidiosè mordendo duobus vi-
tiis scaterere sparserat.*

Zoile quæ mordes me ? num mea carmina ? miror
Non mirer ? cum sis Zoile mirus homo.
Nam si me mordes ; ha ! summo jure vocaris
Mirus ; cum pol sis Zoile mirus homo.

Sanguis

Sanguine dum maculas hominis tuaguttura, sevens
Ni Cyclops, tamen es Zoile mirus homo,
Sed forsannon me, mea sed mea carmina mordet?
Esso; Ni stultus Zoile mirus homo es,
Vin? probo! Qui (veniam) vitiatum stercore pomū
Mordet; Ni stultus Zoile mirus homo est.
Tu pomum mordet vitiatum carminis; Ergo
(Claude) nisi stultus, Zoile mirus homo es.
Propterea purga mea; tunc mea carmina morde
Sicce bonus nec eris Zoile mirus homo
Ni prius hoc facies nunquam mea lingua sonare
Cesset, Pol mirus, Zoile mirus homo es.

EPI-

EPIGRAMMATUM
PRODROMI.

Pars prior,

Sacrorum.

I.

Wer Gott vertraut / hat wol gebawt / ic.

TU quincunq; Deo totus confidis, & omnem
In Dominum ponis spemq; fidemq; tuam,
Te teget æternum, ducetq; per inuia tutum..
Te nullo lædent hostica tela die,
Ardua tu viridi cresces ceu planta sub horto
Nil curans brumam, nil Boream metuens.

II.

Anima quæ nescit orare, fætet
coram Deo ut Cadaver putridum.

SPiritus in vacuas ubi jam migraverit auras,
In gelidâ fætet triste cadaver humo.
Mortua sic anima est, & coram numine fætet,
Ni sese ad sanctas exciret ipsa preces.

Chrysoft. lib. 1. de orand. DEUM.

Qui

Qui perseverat usq; ad finem

Salvus erit.

Quid juvat ingentem navem si ducis in altum
Oceanum, spumas navita letus aras,
Sed veniunt magno rapidi cum murture venti
Antea quam portum tuta carina petat.
Præcipitantq; rates rostratas æquoris undis?
Tunc tua cum Gazâ divite vita perit;
Sic sacras dum das faciles sermonibus aures
(Quod solet æterni principium esse boni.)
Nil juvat ad finem si non transcurris, & ipsa
Constans & firmus sis pietate tua,
Nam vera pietate retro sicefferis Eheu
Obrutus Eumenidum (crede) peribis aquâ.

Ex Cyrillo.

III.

Deus non vult mortem peccatoris
sed ut resipiscat, &c.

Non gaudet Deus ipse bonus mit isq; ruinâ
Gens humana tuâ, nec malefacta probat,
Sed vult ut veniam votis ardentibus ores,
Et flectas dubios ad meliora pedes

In

In superas ades post funera nigra recepta
Et carpas veri gaudia vera boni.

IV.

DEUS est Judex.

I Ntentos oculos hominem super optimus, atque
Maximus ille Deus iudicis instar habet.

V.

Amor Jesu dulcissimus.

Q Uid tua sit, dulcis quàm sit dilectio Christe
Et quantas faciat pectore delicias,
Non mentes hominũ capiunt; nec dicere linguæ
Possunt quàm pulchrum Te sit amare DEUM.
Aliter.

O nunquam laudanda satis mirandave Christi
Dulcedo, ô potum dulcia mella super.
Aliter.

Dulce tuum nomen Christe est, si pectore puro.
Voluitur, attribuit gaudia vera piis.
Aliter.

Si mihi tot linguæ quot habet methymna racemos
Delicias Christi vix celebrare queam,
Si tot litterulæ stellas quot servat Olympus,
Non scribant Christi, dulcia mella satis;
Expertigustant quid sit dilectio Christi
Ex illa manant gloria, vita, salus.

DE

VI.

DE PASSIONE CHRISTI.

Oppeteret mortem cū *Christus*, in orbe, poloq;
 Cuncta creatori condoluere suo,
 Implicuit terram tenebris, lumenq; negavit,
 Et fletit atronitis Sol stupefactus equis,
 Dissiluere jugis concussis marmora, tellus
 Sub vasto trepidans pondere contremuit,
 Conscissis templi velis penetralia terræ
 Apperuerè tuas turba sepulta domus
 Vivificâ sed *Christe* tua nil morre movetur,
 Mens hominum quibus est Cælica parta salus

Ex Hyroni. super Mathe.

VII.

Christus exiit à patre non ut de-
 sereret patrem; & sic vadit ad pa-
 trem relicto mundo non ut dese-
 rat mundum.

Olivos aternus summiq; parentis imago
 Qui fuit è casta virgine natus homo
 C Exiit

...recepta
 ...erabim.
 Judex.
 ...operamus, atque
 ...militar habet.
 ...issimus
 ...dilectus
 ...ore delicat
 ...; nec dicerelingu
 ...e sit amare Deu
 ...andave *Christi*
 ...lla super.
 ...si pectore puro,
 ...pus.
 ...thymnarace
 ...queam,
 ...at Olympus,
 ...mella latis;
 ...Christi
 ...salus.

Exiit à patre sic, patrem ne linqueret unq̄,
Unum supremo cum patre numen habens,
Exiit è terra terram ne linqueret unquam,
Sublimis petiit dum sacra regna poli.

Ex Augustin. sup. Johann. tract. 102.

VIII.

*Ubi Spiritus Sanctus ibi
Sancta Trinitas.*

Sanctus ubi flatus Divini fomes amoris
Illic & præsens Christus Jesus adest.
Christ⁹ ubi est illic figit tentoria summ⁹
Qui creat & servat cuncta creata pater.
Ex Basil. sermo. cont. Sabel.

IX.

ALIUD.

DE SPIRITU SANCTO.

IN quibus extruxit sacer hic habitacula flatus
Hi fiunt Sancti nomine reg⁹ viri.

Red.

*Redduntur veri Vates, Christi, ministri
Qui fuerant pulvis, terrâ cinisq, prius*
Ex Basil. de Spiritu Sancto.

X.

ALIUD

De Spiritu Sancto.

Ignitis linguis comparet Spiritus almus.
Munus ut in terris iudicet ille suum,
Nam qui concipiunt divini flammæ ignem
Ardeat supremi semper amore DEI.

Ex Ge. homil. penult.

XI.

Ad Spiritum Sanctum.

O Aura accedens animi divina calorem,
Tu qua de nato deq, parente venis.
Restaurare velis exstinctam pene favillam
In gelido cordis regimine queso mei.
Vivificâ, mihi flammâ cor adure, novo astro,
Ut movear, motu Spiritus alme tus.
Nec nisi Sancta fiet qua stat sententia menti
Nil faciam, mea vox nil nisi Sancta soner.

C 2

Dulcis

*Dulcis amor dulcem nobis concede favorem
Quo patris & nati corda benigna ligas,
Ut nos sincero certemus amore vicissim
Ut maneant sensu pectora juncta pari.
Maxime solator, solator rebus in arctis
Tu tristes animos spe meliore leva.*

XII.

Proverb. 30. v. 7.

Qui regis aternis hominum res & superiorum
Imperii, terrenis fulmine quaq; tuo,
Qui mare qui terras radiantia sidera celi,
Supremus valida qui ditione tenes;
Ad te confugio supplex tua numina poscens
Has tibi submisso pectore fundo preces;
Ne mea dicta neget faciles demittere in aures,
Sed tecum optatum pondus habere sinas.
Dum vivo nec adhuc mortalibus occubat umbris
Corpus, sed flatu vescitur aethereo,
Da mihi ne fingam numen, nec perfida vanis
Confidat rebus spesve fidesve mea.
Da ne lingua fiet mendax, mendacia pestes
Mortiferas fugiam da pater almae mihi,
Da ne pauperies onus altrâ grandius Ethna.
Obruat aut me tri vita misella premat

Nec

*Nec tamen alme parens argenti cæcus amore
Cresci mirandas appeto divitias.
Da modo Summe DEUS, vitæ quibus indiget usus,
Sponte mihi faciles adjiciantur opes;
Ne satur & nimia rerum substantia abundans,
Te tenuam linguâ vituperante DEUM
Nec pauper furtis damnose leter, & hocce
In tua tua delinquam numina sacra modo:*

XIII.

Syracid. 16. v. 13.

Impunita feræ nunquam tua facta maligne,
Nec tua justa cohors spes peritura cadet.
Quod meruere ferent summo sub iudice cuncti,
Præmia digna pii, præmia digna mali.

XIV.

De amore proximi.

Qualis amor vicine tibi præstandus, id ipsum
Corporis humani membra tenella docent.
Nam si vicinum tali vicinus amore
Ardet, verus erit non simulatus amor.
Ex Augustino.

C ;   Hosti

XV.

Hosti benefaciendum.

SI tibi quis malè vult, malè si facit, ipse vicissim
Fac benè ei, Christi sic sacra verba docent.

XVI.

Historia de Resurrectione mortuorum, Ex cap. 37. Ezechiel. à princ. usq; ad § 15.

Ille ego, qui venio Buxi de germine, dias
Qui doceo leges, Ezechielq; vocor,
Ille ego, dum captus nostro cum stemmate claro,
Chaldaicà longè sub dirione fui,
Ecce superveniunt (dictu mirabile) diva
Brachia me, capitis corripuntq; comas,
Corrumpunt camposq; trahunt mea corpora in altos
Flamine Supremi concomitante Dei,
Est locus egressus ex ejus mœnibus urbis
Qua mihi captivo tecta colenda dabat.
Aequora magna jacent illic, que gramine plena,
Seetq; sunt rivo lene sonantis aqua,
Est in conspectu nec mons, nec collis acutus
Arbor nec sterilis, nec mala sentis adest.

Ossibus

Offibus humanis campis latissimum albet,
Arida quae longo facta fuere die.
Huc me fata trabunt, atq; huc mea corpora sistunt.
Corpora quae rebus sunt tremefacta novis.
Haud secus obstupescō, quam qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vitā nescius ipse suae.
Ut tamen hanc mentis nubem mens ipsa removit,
Et tandem sensus convalescere mei.
Respicio, & quid sit me circum lumine lustro
Ossa per ingentes sparsa videntur agros.
Tunc sese tremefacta novus per pectora nobis.
Pallidus insinuat sollicitusq; pavor.
Sed DEUS omnipotens calum, mare, nubila terras
Qui regit, & terret fulmine quaq; suo.
Vultu quo calum tempestatesq; serenat
Protulit ex celsa sideris arce caput:
Ne metuas, dicens, non haec sine numine nostro
Eveniunt, mea te vexit in arva manus.
Sic ait & lato me ducit in equore circum,
Atq; OSSA ostendit jam putrefacta mihi.
O fate, proclamans, mortali semine, credin'
Prisca quod vitæ reddier ista queant?
Hæc ego miratus, nunc illic droido nunc huc
Mentem, sed demum talia verba fero:
O Pater omnipotens, hominum rex atq; DEORUM
Qui sine principio qui sine fine manes.
Tu nostri, tibi sunt hæc verè cognita: Namq;
Noscere tanta DEUS Numinis alme tui est.

Vix ea fatuus eram, tunc ille silentia rumpit
Et tangit verbis ultima verba suis:
Nunc age nunc facies predicat ossibus: Ossa
Verba Dei Summi percipiatis, ait
Ipse, hac ferre jubet celeres permissa per auras
Omnia sunt cuius clausa patentq; manu
Vim vobis hodie viventis flammis indam
Et solutus reperet pristina membra vigor
Quin etiam nervis, venis, & carne recinctos
Vos condam vera, qua fuit antè, cuti.
Sic cognosceris, quod nil in Climate Mundi
Non fiet inferius suppositumq; mihi.
Vix ego fatuus eram Summi mandata Tonantis,
Exoritur magnus lata per arxa sonus.
Haud secus, ac validi cum turbant aquora venti
Erutaq; ex imis fervet arena vadi.
Cumq; instar montis proxa puppig; recurve
Insilit, & fessam verberat unda ratem.
Aggere seu rupto cum spumeus effluit amnis
Sternit agros, sylvas precipitesq; trahit.
Plurima seu sonitu cum concutit ungula campos
Quadrupedante putres: sic sonat iste locus:
Respicio, quis sit strepitus: Mox artubus artus
Et sese agglomerant ossibus ossi suis,
Nec mora, sanguisui venis massaq; teguntur.
Carnis, non ulli pefuè manusve deest.
Cinguntur pelli, cinguntur crinibus, at qui
Spiritus in vacuo corpore nullus erat,

Hinc

Hinc ille in patulos qui me deduxerat agros
Hos iterum claro protulit ore sonos:
Eole, dic, laxas venis da iussus habenas
Venis ex mundi quattuor inde plagis,
Talibus ut campos perslantes turbine membris
Inspirent flatu flamina verva suo,
Sic ait; Et promptus mandata capeffere diva
Aggredior; dixit, qua mihi verba, loquor
Illico purpureo vires capit Eurvs ab ortu
Et Zephyrus nigro vespere missus adest
Nunc servus Boreas sicca bacchatur ab Arcto
Et gerit adversa prelia fronte Notus.
Halius en vivax hoc intrat corpora flatu,
Et remeat subito verus in illa calor.
Hinc atq; hinc surgunt liquidos camposq; pererrant
Et pergunt celeri, quo juvat ire, pede.
Ista manus cunctos subito compleverat agros
Nec modo de multis unus & alter erat.
Ecce prius flores numeraves tempore veris,
Atq; estu spicas persata leta graves.
Poma per aui unnum, atq; nives per frigora molles
Corpora quam tanto tunc cumulata loco.
Quo: frutices sylve: Quot arenas Manus amenus
Et mare quot pisces, ovaq; piscis habet.
Quot cælum Stellis, tot habebat letus agellus
Corpora, qua vivus Spiritus ille regit.
Deinde Dei, qui cuncta regit sub sidere cœli
Affata est his me lingua sacra sonis:

C 3

Que

Que modo vidisti florentes ossa per agros
Sunt mea Plebs, sole deliciaeq; mea,
Plebs mea, quae fatis agitur depressa sinistris
Et durâ semper talia voce gemit:
Venit summa dies & ineluctabile tempus
Nobis; quondam ingens gens fuit Isacidum.
Sed nunc occidimus, patrie & disjungimur oris.
Ossa, nostra nimis torrida facta jacent.
Occidimus, rapidis ceu cervus raptus ab urfis
Ceui capta à serui dentibus agna lupi.
Vah! nobis, miseris, tot tristia funera passis
Vah! dulcis patrie clauditur omnis ager.
Sed tu qui nostras nunc hauris pectore voces,
Sermonis fidus nuncius esto mei:
Vade bonis a vibus, proferq; hac dicta sub aures
Et populo iussus vaticinare meo:
Dura, dic agè dic, rebus seruaq; secundis
Tete, sic fatur, qui tenet alta, Deus:
Plebs mea (fabor n. quando hac te cura remordeat
Anxia, fatorum iecta morvebo pia)
Solve metus, fatis contraria fata rependens
Mox finis tanti quippe laboris erit.
Nam veniet vobis paucis labentibus annis,
Hei! veniet latus mox aderitq; dies,
Ille ego, quo pandam tumulorum claustra tuorum.
Quoq; orco tristem te revocabo nigro.
Post varios casus, post multa pericula, tutum
Te patrii sistam limine quoq; soli.

Hic

Hic tibi nec metas rerum, nec tempora ponam,
Sed terram aeternam sub ditione premes.
Sim quod ego sumamus, cum res cum facta loquantur,
A tota dignus posteritate coli.
Inflaboq; tibi nostri tunc numinis auram,
Ut vivas multos Nestoreosq; dies,
Tunc te in patriam, tunc te in sceptrareponam,
Adspiciet patrios quisq; deinde Lares.
Sic vobis constet, vero me dicier oro
Calculum Dominum, terrigenumq; Deum.
Hæc loquor, hæc faciam, (dicit rex Summus Olympi)
En! factum verbis congruat omne meis.

XVIII.

Ad Salvatorem.

Vera Dei soboles summiq; parentis imago,
Quæ indueras fragiles moribûdi corporis an
Ad te confugiens supplex tua numina posco (tus
Hei miserere animi nostri, miserere ferentis
Digna, & sis facilis mihi spes fortissima JESUS;
Jam caput immani vitiorum mole gravatum,
Sarcina quippe meum suppressit iniqua malorum,
Pectora pulsa fremunt gemitu, noctuq; dieq;
Ossibus ex haustis corpus contabuit agrum:
Neve suo solida mihi perstant robore vires,
Membris nulla quies datur & pax ossibus agris
Nulla

Nulla est, sed cunctos me vexant crimina in
horas, (re est.

Non mihi lata venit lux nec mihi grata vide-
Sic me conturbat mea mens; mea tristis est agra
Quum suadent somnos labètia sidera cæli, (est
Corpora cum placidum carpunt defessa soporè:
Omnes per terras, cum sylva & sava quiescunt
Æquora, cum fessa pecudes pictæq; volucres,
Et tacet omnis ager, cum densis agmina dumis
Alituum dulci somno sub nocte tenentur
Et pellunt curas cunctarum oblita malorum:
Tum meus in fælix animus non solvitur unq̃
In somnos, oculisve aut dulcem pectore noctem
Accipit & placidam membris dat cura quietè
Sed tristes fundens gemitus, oculosq; nitentes
Suffusus mentem nunc illic divide nunc huc
Hic peccatorum moles me vexat, at inde
Ipse dolis Sathanas cunctis instructus & arte
& Astuta dicit; Vitiorum mole laboras.
Post tua facta Deus superi regnator olympi
Te dabit in Stygias, Plutonia regna, paludes,
In quibus, he! justâ pænâ commissa luenda
Nec duro sistes illo sub iudice tutus;
His tremefacta novè gelidus per pectora sese
Insinuat pavor, hac dum tristi mente voluto.
En

En quid agā? misero quid jam mihi deniq; restat
Hei quo me vertā? Quis jam monstrare salutis
Audet iter? placidus quis dicitis demere curas?
Sed lux Christi adum spes o tutissima, Christe,
Cur pater altipotens cælo te misit ab alto
Virgineo castè natum de corpore casto?
Cur sero miserè vexatus ab hoste fuisti,
Dentibus innocua ut discerpitur agna lupinis?
Vulnera, ludibrium, patienti corpore diram
Cur passus mortem? Quo, quaeso, numine laeso
Ipse coactus eras, sancto cum sanguine vitam
Fundere, cumq; nihil peccāras, teste propheta?
Scilicet ob nostram passus mala tanta salutem,
Per varios casus, per multa pericula Christi
Tendimus ad Cælum, sedes ubi fata quietas
Ostendunt, tua sic fās regnare surgere Christi:
Ergo Dei soboles, hominum Salvator JESU
Te meus expectat, te postulat Spiritus, in te
Spes mea; Da veniam miseroq; ignosce precanti
Nam scelus agnosco, fateor, deploro gemoq;
Tete non alium scelerato crimine laesi.
Sed quantum pius es, tantum mea crimina dele
Participemq; poli fās de bonitate paternas
Sic nomen laudesq; tuas mea verba sonabunt
Perpetuasq; tibi per solvam carmine grates.

I.N.S.T.A.

I. N. S. T. A.

Opus redemptionis generis Hu-
mani Carminicè scriptum.

Et

In honorem & gloriam redempto-
ris nostri, Domini JESU CHRISTI.

In

Altdorphina Noricorum Academia ex-
ercitii publici causa decantatum.

Die 23. Decemb. Anno 1620.

I. N. S. T. A.

Cum Deus Isaacidis claro de semine natos
Pertumidi rabidiq; maris damnosa profunda
Duceret incolames, Pharaonis ab ense nocente
Eximeretq; potens, meritis pro talibus omnes
Fœmina Virg; canunt, laudesq; melosq; frequentant,
Certatim Summo, qui talia fecerat: Hæc
Et quoties aurora tulit rubicunda calendas

Plausere

Plausere, & varia memorando voce triumphos
Laudarunt, gratesq; Deo cecinere perennes.

Nos ergo quibus est Christi de nomine nomen

Cur cessemus ei dignas quoq; solvere grates;

Quod nos ex antris Satanae, stygiaq; palude

Equore Sulphureo, manibus Divusq; potenter

Eripit, ereptos in pristina Sceptra reponit?

Cur nos poeniteat tales revocare triumphos

Quois sumus ex Erebo rapti, caeloz; locati?

Imprimis jam jam radiantia sidera Coeli

Cum repetant, tempus, tempus quo Christus ab aethris

Provenit, fragiliq; hominum circumdatus artu

Et nostram, nostrumq; lumen delevit a vorum.

Hinc mihi dicendi nata est audacia, motus

Hic ego conscendi cathedram, parvaq; Camæna

Arma virumq; canam Coeli qui primus ab oris

In terram fatis agnatus, nigraq; venit

Tartara, multum ille & terras jactatus iniquis

Vi superum, justam patris omnipotentis ob iram:

Multa quoq; hic passus Satana dum verteret arces

Inferretq; pios caelo, genus unde beatum

Christicolum, qua dicta ducis de nomine gens est.

Rerum summe parens, summiq; parentis imago,

Queq; ab utroq; fluis Divini numinis aura;

O Deus in trino simplex in simplice trinus

Hic esto & firmas dicendi suggere vires;

Balbus ego, balbas sed tu mihi dirige voces.

Illustresq; viri prestantes atq; colendi,

Quis

Quis Academia superum pater huius habenas
Concessit: juvenesq;, dedit formare rogatos:
Tuq;, astans juvenum doctissima turba, loquenti
De faciles aures, vatig;, favore silenti
Annue; sic coeptum paucis mea Musa sonabit:

Ille opifex verum, cum, quod regit omnia, caelum
Cum mare, cum terras, animalia queq;, sub illis
Conderet, ecce genus caelestis finxit ad instar
Numinis humanum, fecitq;, ut vindice nullo
Sponte sua faceret sine lege piumq;, bonumq;.
Hinc etiam coluit terris magis omnibus illum.
Verum ut primus Adam vetite deceptus amore
Pomone, (infandum) verito se polluit ausu
Omnia tunc fluere, ac retrò sublapsa referri
Et simul effracta vires, adversa Dei mens.
Mox etenim omne nefas erupit, frausq;, dolusq;,
In veri subjere locum, seges alta malorum.
Plurima Sulphureis destruxit corpora cymbis
Ad loca senta situ: Cupiit Dis cuncta Barathro
Mergere, terrarumq;, globum miscere profundo.
Non tulit hanc speciem Deus, at miseratus egenas
Humanas sortes, propriam demisit ab alto
Prolem, que mortale genus cruentibus Orci
Exemptum rursus super aethera lucida ferret.
Hei mirum sic sic amat ipsa creata creatore.

Hinc cum iam terris promissum reddere semen
Instaret tempus tacite labentibus annis,
Ecce unum ex septem summâ virtute ministris,

Ante

Ante suam faciem vigilans qui cominus adstante
Maximus ille Deus verbis affatus amicis:
I subitus, inquit, subitus ceu nuncius alis,
Tempus adesse, doce intemerata virginis aures
Quoq; massam (at puram atq; infanda labecarentem)
Inauat humanam natus de virgine Christus,
Propterea decimi revoluto tempore mensis
Illum terreni parias sine semine patris,
Angelus hac contra; Tuus o Deus ipse quid optes
Explorare labor, mihi iussa capeffere fas est:
Sic ait, & dicto citius de lapsus Olympo
Hec commissa sibi mandata fideliter implet.

Tempora labuntur, consurgit pondere venter
Virginis, at Caesar qui tunc data scepra tenebat
Augustus, clara Romanus origine princeps,
Omnibus indicit populis, per rura domusq;
Subditiōne suā rigidus hoc tempore census.
Quilibet inde suam petiit velociter urbem,
Cordati iuvenes & canis turba capillis,
Femineusq; chorus, pueri, innuptaq; puella,
Regis ut extemplo dicti modo iussa capeffant.
Tunc quoq; virgo, Dei genetrix, comitata Iosepho
Cui desponsa fuit (partus quamquam imminet hora)
Bethleemum properat, cunabula prima daturum,
Christo, fatidici sepe ut cecinere propheta,
Vix ingressa, gravis diuino numine, natum,
Prodit, qui geminam per sonā gestat in unā
Naturam: DEUS EST & HOMO (mirabile dictu)

D

O lapi-

O lapides lapides, durissima marmora, trunci
Omni, surdi, caci, qui talia facta
Spernitis, o homines, hominum vix nomine digni.
Imprudens Hecatē cum commovisset Atrides
(Si licet in sacris exempla afferre prophana)
Nec mulcere DEÆ conceptos pectore motus
Possēt (quantumvis variē tentaret id ipsum)
Tunc dire, se vāq; jubent Agamemnona sortes
Innocuam mota natam mactare Diane:
Ille igitur, postquam pietatē publica causa
Vicir, filiolam constructa destinat ara,
Victa DEÆ & caste Iuvenis lenita cruore est.
Ah nihilest: DEUS ipse suo proprio, removit
Non gnato alterius conceptam pectoris iram.
Nam dum primus homo dictos admiserat ausus,
Divinamq; in se graviter commoverat iram,
Illico iusta DEI censura, atq; integer ordo
Iustitiae sanctae tantā pro labe poposcit:
Cum genus humanum facinus patrasset inquam
Ut quis in humanā pœnam quoq; gente subiret.
Tunc DEUS ipse suum nostro sub corpore gnatum
Misit, qui patiens diras mactatur ad aras,
Ut nempe aeterni raptos ab amore Parentis
Perpetuis vinculis hac ipsa morte revincat.
En quem peccatis tantis nos lesimus, ille
Nos amat, & nobis miseris succurrit amicè,
Factus Homo DEUS est, inimico factus amicus
Hei mirum sic sic amat ipsa creata creator.

O lapides,

O lapides, lapides, durissima marmora, truces
O muti surdi, cæci, qui talia facta
Temnis ò homines hominum vix nomine digni.
Nec mora cum Pluto nigra dominator Abyssæ
Progeniem claro Davidis germine ductam
Auderet facili non aure, sibiq, suoq,
Venturam excidio regno, sic volvere Fatum,
Id metuens veterisq, memor sub pectore vocis
Quam Deus Elyseo primus promiserat horto:
Perpetuas inter serpentem, virginem & inter
Lites ponam, hujus semen caput obteret angui:
Nec dum etiam Isacidis sacri præfagia Diva
Exciderant animo, manet aliâ mente repostum,
Quod septingentis prævidit Amosius annis
Vates, tum reliqui quod prædixere propheta.
His super artonitus, modo dictum evellere regem,
Si quæ fata sinant, manibus pedibusq, laborat
Postquam igitur facili vix Nympha puerpera nixu
Edidit hoc divo conceptum flammine pondus,
Istius instinctu rectum concluditur omne
Infanti, & cui non debet cunabula terra
Sed cælum, stabulis & durâ nascitur herba:
Disperas Bethlem, qua dedignata cubili es
Cælorum vilirecubantem gramine regem!
Disperas. Quin & tibi tellus ima dehiscit?
En mortalis homo, tenui quàm sorte sub orbem,
Maximus ille venit mundi moderator & autor,
Abjectusq, latet parvo sub tegmine, Magni

Excipiant ut te spacioſa palatia cœli.

Hei mirum ſic ſic amat ipſa creata creator.

*Sed quanquam duris jacet in præſepibus infans
Pauper, imops, humilis; panno circumdatus atro;
Attamen ut magnus fuit hic qui nafcitur, ipſi
Sic quoq; ſunt magni, qui ſtant à parte miniſtris;
Non hunc pontificum laudant procerumve cohortes,
Ipſi ſed ſuperi magnum per inane Vaſalli.
Nam cum ſuaderent labentia ſidera ſomnos
Mœnia per cuncti ſomno vinoq; ſepulti
Conticuere, ſopor feſſos amplectitur artus:
Tum pecoris campo ſeruarunt agmina aperto
Paſtores, his eſt ſummo demiffus Olympo
Angelus, & mœſtas, dixit, de ponite curas,
Ille ego qui venio ſuperis delapſus ab oris
Gaudia magna fero, Chriſtus devenit in orbem;
Humano (ſine labe tamen) ſub corpore reſtus,
Dicenti ſuperum ſe adjungit turba canentum:
Gloria magna Deo, cœli terræq; monarchæ
Pax ſit terrigenis; Cunctis ſit læta voluntas.
Sic quoq; (mirandum) fatiſ ducentibus, Orbe
Ex Orientali quidam cœliaſtra notantes
Adveniunt celericurfu Davidis ad urbem.
Hancq; ſub intrantes, puerum reverenter adorant,
Laudant, atq; hilares, tria maxima munera, gratum
Thur, aurumq; miramq; (hominem, regemq; Deumq;
Quæ declarabant) donant ex corde benigno.
Mirum laudis opus, mage ſed mirabile partus*

Huius

Hujus opus: Deus est & Homo, quem fascia vilis
Continet, & vili condunt sub regmine villo.
Hei mirum, sic sic amat ipsa creata creator.
Interea lethum CHRISTO molitus Averni
Incola, Idumei penetrat se in pectora regis,
Istius armari dextras in bella cruentas
Mandat, & è vivis jam natum tollere CHRISTUM.
Precipitant, regis subitus furor iraq, mentem
Et tumidos se vā gaudens feritate ministros
Mittit, ut innocuos cunis atq, ubere raptos,
Quibinos tulerant, vix à natalibus annos
Aut minus, horribili mactatos ense necarent.
Exoritur clades, & ineluctabile tempus
Iudaico mari latentis, miles Herodis
Durus in hunc duro ferro grassatur, ubiq,
Luctus, ubiq, pavoreq, & dira mortis imago.
Quis tantam cladem? Quis talia funera fando
Explicet? Hinc passim extinctum (miserabile dictu)
Natorum patris fœdantur funere vultus.
Est locus Egyptum vulgo cognomine dicunt,
Terra antiqua, potens bellis, atq, utere glebe
Nilus ibi liquido transcurrens flumine campos
Impingat, tepidog, facit dulcig, liquore
Tellurem quamvis avido parere colono:
Has mater CHRISTI, patria tellure relicta
Ut vitam gnato redimat, descendit inoras.
Sic ducente DEO CHRISTUS subter fugit artes
Dæmonis & Serui molimina callida regis.

D 3

Bui

Cui mare, cui cœlum, cui totus subjacet orbis.
Qui nullum metuit, quo nemo fortior ullus
Qui reges ponit, reges deponit eisdem
Ille fugit, fugit hunc regem quem fecerat ille,
Ut mortale genus firmum fixumq; teneret
Imperium rutili sub cœlo sidere cœli:
Heimirum; sic sic amat ipsa creata creator
His magis accensus nigri dominator Avernii
Huic detestandum per tempora cuncta parare
Exitium, hunc contra blasphemias spargere voces
In vulgum atq; illi verbis odia alia creare,
Insuper hunc circa fufis mors atra volabat
Alis, huic uni letalia spicula tendens,
Sed Deus æternis, cœlum, mare, nubila, ventos,
Qui premit imperiis ex omni turbine CHRISTUM
Eripuit, donec poscebant tempora, dirâ
Morte suâ, nævos hominum sanare malignos.
Dum jam jam vitæ sex lustra peregerat ille,
Dum validum Sathane robur, dum mortis arare
Flexibiles arcus, telum mundiâq; cruentum,
Perdere & æternam populo monstrare salutem.
Institit, heu quantos tulerat, dic Musa, labores.
Huic quoties Divis stimulis agitata Jacobi
Posteritas Divi posuit discrimina vitæ.
Nunc illum petiit saxorum grandine, monte
Nunc illum statuit cœlo detrudere, & ipsâ
Ærumnis miseris laceratum depulit Urbe.
At illi nocuit, non vis, non ulla tyrannis

Non

Non tante insidia, lubrica nec Daemonis artes,
Nam multus ille interea versatus in oris
Passim caelestis pandit mysteria verbi,
Mirandisq; probans factis sua dogmata, tristes
Expellit morbos, reddit sua lumina cecis
Et saltu certare facit cursuq; tenellis
Cum capris claudos, divino numine ductus
Defunctis vitam reddit, gelidog; sepultos
Sub terra vivos tumulo producit ab atra,
Lenitur populus, ponitq; ferocia passim
Corda jubente Deo, inprimis plebs spreta quietum,
In CHRISTUM sumens animum mentemq; benignam
Illius facili sacratas percipit aure
Voces, Exhauritq; bono de fonte salutem.

Tunc Pluto aeternum servans sub pectore vulnus
Hec secum, mēne incepto desistere victum?
Neve hunc posse virum miseris avertere terris?
Scilicet hic caelum incolumis patriamq; supernam
Aspiciet? partog; ibit comitante triumpho?
Cerberus occiderit? Arx nostra everfa sit alta?
Non ita: Nam quamquam nullū memorabile nomen
Insidia, laudem nec habet victoria, CHRISTUM
Exstinxisse tamen, memtemq; explese juvabit.
Talia flammato secum dum corde volutat
Discipulo tacite CHRISTI (cui nomen Iudas)
Insinuat sese, praecordia ad intima fundens
Tartareum virus: Sic fictis vocibus insit:
Iuda, chare mihi, insidias posuisse priores

D 4

Iudaica

*Iudaice gentis CHRISTO, quam perdere vellent
Illis & privari vitali lumine, vostin' ?
Ergo (nam potis es) CHRISTUM nunc defer ad illos
Illis, vera loquor, per multa pecunia restat,
Hanc tibi donabunt ultro, propriamq; dicabunt
Et te laudabunt meritis pro talibus omnes,
Vix ea fatuus erat, furis agitatus Iudas
Ad phariseorum gressu properante senatum
Se confert, flavo & promittit percitus auro
Prodere voce sua CHRISTUM, atq; opponere morti;
Assensere omnes mentesq; & pectora cuncti
Unius in CHRISTI exitium conversa tulere.
Iamq; dies infanda aderat purissimus agnus,
Victima grata Deo, quo mactaretur, ut omne,
Omne nefas hominum crudeli morte piaret;
Ergo duodenis CHRISTUS comitatus alumnis
Fortia fert oleres Solymorum ad menia gressus,
Ascendensq; gravem collem, qui plurimus urbi
Imminet, ad versasq; ad spectans desuper arces;
Inde duos mittit juvenes queis talia mandant,
Ite mei, dicit, socii, quid? protinus ite
Ite per has vobis coram quas cernitis ades,
Incola se media vobis feret obvius urbe,
Istius excelsis iussi succedite testis,
Sternendo mensas nobis ibi pascha parare:
Dumq; abeunt dicta sese offert urbe videndum
Incola discipulos sua splendida in atria ducens;
Introeunt mediusq; parant convivia lectis*

Fluxibiles

Fluxibiles lymphas, tonsis mantilia villis
Apportant, orbeshq; cavos, fragiliq; canistro
Expediunt Cerevem purgatq; pocula ponunt,
Tunc etiam Christus reliqua comitante cohorte
Accelerat, stratogq; super discumbitur ostro,
Accumbensq; simul positus pars cetera scammis
Accingunt sese pateris, dapibusq; futuris,
Sic victu revocant vires, mensaq; locati
Postquam exempta fames epulis **SALVATOR JESUS**
Sacratu panem manibus compréndit (at illi
Conticuere, auresq; intenti, atq; ora tenebant)
Ille sacrâ grates Eterno voce Parenti
Solvit, & apprensam digitis in frustra tenellis
Confringit simillam, & socios partitus in omnes
Vescimini satur: Corpus mihi credite nostrum est
Quod datur in mortem pro vestrà quippe salute.
Dulcem post Zythum dextris apprehendit iisdem.
Et grates repetens sociis largitur, Amici
Hinc libate, inquit, verus quod porriigo, sanguis
Est Mens, effusum quem mox cernetis ocellis
Tristibus, humane delentem crimina gentis
Hoc quoties facitis (faciendum sapius est quod)
Vos bene apud memores nostri stet gratia facti.
Vertitur interea cœlum, nox advenit atra
Egrediens Solymis cum bissex **CHRISTUS** alumnis,
Tristis ait, tristes geminus e pectore ducens,
Hic est ille dies, hæc nox, quâ dira malignas
Injiciet mihi gens palmas, quâ vincula collo

D s

Indene

Intendet virgis, mox delaceratus & alto
Affixus ligno vitam cum sanguine fundam.
Sed socii (neq; enim ignari sumus ante malorum)
Durate & rebus vosmet servate secundis,
O passi jam magna dabit DEUS his quoq; finem.
Nam cum Phabea lustrabit lampade terras
Tertia lux, imo remeabo vivus ab orco,
Durantes revocate animas mæstosq; timores
Mittite, namq; olim tam magna tulisse juvabit.
Per varios casus nostraq; pericula vita
Tenditis in cælum, sedes ubi fata quietas
Ostendunt, illic fas nostra resurgere regna:
Talia voce refert curisq; ingentibus ager.
Spem vultu ostendit, premit alto corde dolorem.
Devénere locum in cælum quo villa minatur
Gethsemani, hic reliquos jubet expectare sodales.
Et tantum ternis comitatus longius exit.
Hortus oderatis aderat confertus olivis,
Quò post quã ingressus reliqueis quoq; sistere mandas
CHRISTUS; & ad lapidis jactum per inane volantis
Progressus, gemit & procumbens poplite flexo
Tendit ad astra manus, duplices rubrumq; cruorem.
Sudans inclamat; Tua si placata voluntas
Da pater auxilium, sinemq; impone labori;
Nuncius orantem summis delapsus ab astris
Aggrediebatur, dictisq; levabat amicis
O quanti quanti fuerant hi quæso labores!
O quanti, quanti fuerant hi quæso dolores!

amici

Qui

Qui dat solamen miseris, solaminis ipse
Indiget, & factus factorem subleuat ipsum.
Hei mirum, sic sic amat ipsa creata creator.
A precibus socios ter adit, somnoq; sepultos
Invenit, inventos verbis inculsat amaris
Heu vigilate, inquit, morti quo tradar acerba
Tempus adest, vigilate mei, vigilate sodales,
Vix ea fatus erat clamor clangorq; tubarum
Exoritur magnus ferit aurea sidera cœli
Armorum strepitus, lati splendore relucens
Flammarum & sævo complentur milite campi:
Haud secus a ggeribus ruptis cum spumeus amnis
Exit in arva furens cumulis, agrosq; per omnes
Fertur, & oblatam regit alto flumine terram.
Primus ibi ante omnes magnâ stipante caterua
Exultat Iudas, Iudas numeratus alumnos
Interbissenos CHRISTI, sed prodere tentat
Infortunatam, immeritumq; (ô detestabile factum.)
Mox CHRISTUS fidens animi, immotusq; paratus
Pectore, terrigenum pro vita occumbere morti,
Hoc ipsum ut faceret, cœlumq; aperiret homullis,
Oblutit ignotum sese venientibus ultro,
Obtulit, & dixit juvenes quem queritis? adsum
Coram adsum, primo aspectu, verboq; sonante
CHRISTI tota cohors in terram corruit imam.
Haud secus atq; Iovis flammato fulmine tacta.
Deinde resurgit humo gens obstupefacta priorem
Accipiensq; animum, crepitantia vincula CHRISTO
Injicit, ingentiq; rapit clamore ligatum:.

Petrus

*Petrus at ex sociis CHRISTUM cominantibus unus
Iraus subito nudatum sustulit ensem,
Sustulit, & dextram citius dicto absedit aurem,
Pontificis summi famulo: Quod Vinctus JESUS
Ut primum vidit; qua te dementia Perre
Impulit his cingi relis? aut quid facis? inquit,
Si tali auxilio, si defensoribus istis
Esset opus, superum potius nunc afforet agmen,
Sic ait & salvam juveni mox reddidit aurem.*

*Nox erat, humenti terras qua involverat umbra
Carpebantq; hominum placidam defessa quietem,
Corpora per terras, volvuntur sidera cursu
Cum medio, tacet omnis ager, lateq; volucres
Lenibant somno curas, sub nocte silenti
Ecce trahunt Christum manibus post terga revinctum
Ad Caipham, officii tunc pontificalis honore
Fungentem, cujus confluerat omnis in aede
Grex Phariseorum, multo qui scommate Christum,
Affecit, causamq; necis quaesivit iniquam,
Multa rogat, multum vult perscrutari, at qui
Ille ut conspectu in medio turbatus, inermis
Constitit atque oculis aspexit stantia circum
Agmina, conticuit, verbum nec protulit ullum:
Tunc Caiphaz rumpens voces, sic duriter inquit,
Die age dic divo num sis de sanguine natus?
Die age te adjuro per numina sancta Tonantis:
Mox Christus nulla satur formidine: verum est
Verum, inquit, neque me diva de stirpe negabo.*

Sed

Sed quid ego haec autē nec quicquam ingrata revolve.
Quis dicitis accensi animi, surrexit & ingens
Impetus; exclamat Caiphas, qua pana luenda est
Huic ubi nanciq; viro, blasphemia cujus
Feda DEUM laesit? regerit vox qualibet; Eugē
Debeturi morti, talem nec vivere fas est.
Illico concurrunt motus clamoribus hisce
Miles, & obduetos densa velamine vultus
Verberibus vexat CHRISTI, spumaq; sacratas
Membranas maculat, maculatum ludere tentat.
Postera vix caelis nigram dimoverat umbra
Aurora, & rutilus Phœbus surrexerat alis,
Ducitur en CHRISTUS vinculis obstrictus ahenis
Urbem per mediam trahiturq; ad celsa Pilati
Atria, queis soliti fontes addicere morti,
Sistitur injusti hic ad Iudicis ergo tribunal:
Hei mihi quanti ibi suscepti tibi Christe dolores
Blasphemia, ut taceam, convitia plurima vocis.
Corpora franguntur flagris, & vestibus ostro
Ornantur Tyrio rinctis, dumosa corona
Pertransit teneram frondem, fragilemq; coacta
Dextra tenere manus virgam, sub nomine regis
Luditur, illusus, casus, gestansq; corollam
In medios populi conspectus ducitur, ad quem
Tunc Iudex (vinculis inclusis namq; jacebat
Unus adhuc scelerosus homo latro pessimus) insit:
Quem solito de more cupis Iudæa propaga
Lumine donari vite, Christum Barabamvè?
Flagitat

Flagitat in*justi* Baraba gens barbara vitam
Innocuum Christum nigro detrudier orco.
Quo*is* precibus Iudex victus sustollier alia
Eheu membra iubet furca sanctissima Christi.
Vix urbe egressis locus est albens albens
Ossibus humanis, ingentia pondera ligni
Furcati tergo portans detruditur isthuc
CHRISTUS, & aratis fossus palmasq; pedesq;
Clavis, arboreo tigno subnectitur, inter
Latronesq; duos ad summas tollitur auras,
Undiq; ridendi studio gens impia CHRISTUM
Circumfusaruit; pendentem ludere certans.
Eripiunt subita nubes celumq; diemq;
Ex oculis hominum terris nox incubat atra
Erumpens ibi CHRISTUS amaras pectore voces,
O DEUS abjectum cur sic me deseris inquit?
Deum sitio clamat; clamanti potus aceto.
Prebetur mistus, quem dum gustaverat, omne
Consummatum opus est; sinem nunc pono labori.
Sic ait atq; animam moriendo corpore fundit.
Exoritur stridor, venti velut agmine facto
Qua data porta ruunt, ingenti turbine terras
Percutunt, tremunt omnis ager totusq; dehiscens
Detegit os, multosq; suo sub regmine tectos
Prodit defunctos, Solymorum mania vivi
Qui sunt ingressi seseq; dedere videndos.
In partesq; duas, (dictu mirabile) sacro
In templo sacrum velum se dividit ultro:
Omnibus

Omnibus ex exemplo solvuntur frigore membra
Atq; stupent, metuuntq; mali mens conscia tanti
Extinctum clamat divino stemmate natum.

Iamq; diem clauso componit vesper Olympo
De cruce sublatu lapidoso conditur antro
CHRISTUS, & obsessa per plurima militis arma
Custoditur humo, donec ter surgit Eoo
Oceano Phabus, caeloq; inuectus aperto
Flectit equos curruq; volans dat lora secundo.
Tunc busto effracto, spoliis Phlegeronis onustus
Rursus ad aethereas ascendit viridus auras.
Tartareos dominos, mortem, Sathanamq; potentem
Servitio premit, ac victa dominatur Abyllo.

Humanamq; suo reperatam sanguine gentem,
Excipiens, illi lato subsidere caeli
Imperium sine fine dedit, nec tempora, metas
Nec rerum posuit, semper dominetur in Astris.

Tanta molis erat suppressam solvere gentem,
Scilicet hoc bellum, modus hic, haec arma fuere
Quis sumus ex Erebo rapti caeloq; locati.

Non vis, non ferrum, sed mors & passio, morte
Deinde resurgendi tua, maxime Christe, potestas.

Plaudite Christiades o terq; quaterq; beati
Plaudite, Plaudendo ter jo nunc dicite mecum:
Plaudite: Mors victa est, Sathanas suppressus & orci
Tecta ruunt convulsa, lues contusa faceffit
Unus homo nobis peccando perdidit rem,
Unus homo nobis moriendo restituit rem.

Plaudite

Plaudite & in centum sub toto corpore membra
Solvite jam linguas, in futura solvite centum
Et meritas summo laudes spirate Tonanti:
Quod nostro generi humano jam limine in ipso
Mortis anhelanti, & labis sub mole cadenti
Sponte sua propriam sobolem, authoremq; salutis
Donarit: dignas CHRISTO quoq; dicite grates
Per quem patris amor, per quem placata voluntas
Est homini, per quem patet aurea lanua Cali,
Per quem parva quies, vitæq; corona beata.
Solvite praterea laudesq; melosq; frequenter
SPIRITUI SANCTO, per cujus numina sacrum
Noscimus illud opus: Quid? mecum vox sonat omnis:
O pater æternis, qui res hominumq; Deumq;
Supremis imperiis tibi sit laus gloria, honorq;
Gloria sit Christo, similis sit gloria Sancto
Spiritu, nullis sæclorum in secula metis.
Interea alme Deus rerum moderator & autor
Respice nos, dictisq; animas solare dolentes
Ut ponant Lachrymas, & tristem mente timorem
Te mediis præsentè malis, te damna levante:
Aspice quam trepidante metus terrore periclo.
Nos cruet, quam dura domi nos damna fatigent.
Aspice CHRISTE tuam gentem, quam vexat iniquis
Sors inimica malis, rabiem fera turba luporum
In mites exercet oves, oviumq; magistros:
Insidiis animas Pluto, Mars impius armis
Corpora deperdit, communis Erynnis ubiq;

VITA

Ut rapidi seuiq; lupi, quos improba ventris
Exegit cacos rabies, catuliq; relictis
Gnaviter expectant, & siccis faucibus escam,
Haud aliter qui regna tenet Phlegetontis amara
Christicolis inhiat, falsè sub dogmate verbi.
Sic quoq; ferri acies adstat mucrone corusco
Stricta, parata neci, cunctis furor arma ministrat,
Arma fremunt omnes, omnes simul arma requirunt.
Ergo age Magne Deus propior res aspice nostras
Nec nos pro meritis plectas, pro crimine magno.
Supplicii paulum satis est: ò CHRISTE benignè
Hoc genus ipse fove, pro quo de lapsus Olympo
Nulla recusasti certa discrimina mortis.
Hunc tuum defende gregem, prabeq; salubres,
Acceptis ovibus gratissima pabula, campos,
Et sacre puris porum de fontibus unda
Fac simul ut dura ferro & compagibus arctis
Claudentur belli porta, Mars ore cruento
Horridus à tergo vinculis vincatur abenis.
Inprimis defende scholam, gentemq; beatam.
Hujus Gymnasi, quo religioq; fides
Vera viget, reliqueq; virent, quo Palladis artes
Semper honos, laudesq; tuæ nomenq; manebūt.

E

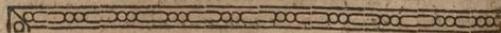
176

*In rebus arctis non desperandum
in latis non luxuriandum.*

Non tua luxuriet rebus mens lata secundis,
Rebus in adversis ne tremefacta cadat.
Ut DEUS emendet te, quo meliore sequaris
Aspera contribuit Fata aliquando tibi,
Ut te soletur, te rebus firmet in arctis
Deficias tantis ne pereasq; malis
Optimus ille DEUS tibi prospera fata reducit,
(Nam mala sunt semper tempora mixta bonis)
Hos ergo summi mores venerare parentis
Ne tibi sit iudex qui pater esse cupit.

Ex August.

Cur Præponis corpus animæ.

Cur adeo nullo in pretio tibi cura salutis
Ut temnas animã dum modo corpus alis
Qua post fata Deo sistatur in agmine Sancto
Quo ratio vita danda severata est?

Ex Bernhard.

Virtus

---

*Virtus Coram Deo dicitur
nobilitat.*

Ille Deo dives qui se virtutibus ornat,
Nobilis, innocuū quē iuvat esse virū?
Ex Lactant.

Die Crucifixionis Christi.

Hæc est illa dies, hæc lux est illa beata,
Et veterum multā voce petita patrum,
Qua geminam gestans naturam corpore in uno
Et Deus, & casta virgine natus, homo
Vulnifera transfixus acu super ilice sectā
Pānditur & mortis spicula dura subit.
Ut moriens mortem vincas, vitamq; reducas
Effundens vitam, ô pie Christe, tuam.

Si Deus pro nobis quis
contra nos.

Si Deus alme meus steteris à partibus, Euge
Quæ noceat rebus vis truculenta meis?

E 2

Epigram-

Epigrammatum Prodromi

Pars altera.

I.

DE DIVITIIS.

Quid quæso est aurum? modo terra rubedine
splendens?

Argentum? niveo massa colore nixus?

Unica sed causa est hominum temerarius error

Quod tantum pretii terrea dona gerunt.

Bernh. f. 4. in adv.

II.

Divitias rectè Gens Attica $\chi\rho\eta\mu\alpha\tau\alpha$ dixit
Divitiarum usum scilicet inde notans,

Divitias ergo quisvis convertat ad usus;

Namq; $\alpha\mu\omega$ ξ $\chi\rho\alpha\sigma\mu\alpha\iota$ $\chi\rho\eta\mu\alpha\tau\alpha$ dicta puto,

Nec tibi tanta dedit celsi regnator Olympi

Ut terra reddas defodiasq; bona,

Sed dico, crescet nummus compostus in arcam?

Stulte illa crescet conditione magis,

Hunc si distribuas vicini in pauperis usum,

Debitor officii quum Deus hujus erit.

Chrisost. in Joh. c. 4.

Nov

III.

*Non est hic pauper tenuis quem vexat egestas,
Sed qui cum teneat plurima, plura petat,
Dives & hic non est cui presto copia magna,
Sed qui contentus re solet esse sua*

Chrisost. ad Philipp. c. 1.

IV.

*Hei melius dormis tecto sub paupere dum sub
Pectore sincero vulnera nulla geris,
Quam dives si strata petis fulgentia, sed sub
Laso perpetuum pectore vulnus alis.*

Augustin. serm. 2 1 2. detemp.

V.

*Non dammandus eris quanquam tua divitiis amplus
Divitias Cresci possidet arca capax,
Si quod habes miseris tribuisq; juvasq; benigne
Afflictos, isto quod superesse vides,
Nec veluti servus servis modo divitis auri
Thesauro, sed si te dominum esse probas.
Ergo age divitius ne possidearis ab ipsis
Sed fac possideas qua tibi Iova dedit.*

Chrisost. in Joh. c. 3.

VI.

Sola virtus æterna.

*Gloria cuncta perit, perit & jucunda voluptas.
Divitia pereunt quicquid in orbe perit.*

E 3

Sed

*Sed virtus aeterna manet mens conscia recti
Hanc secum ad superas portat abinde domos.*

VII.

Plutarch. de Educat. puer.

*Corporis humani duo sunt clarissima dona
Mens, & qua mentis serua, loquela decens,
Mens regit & rerum summam tenet, ipsa loquela
Officio recte fungitur usq; suo.*

VIII.

Ingenium.

*Tum solet ingenii juvenescere crescere donum
Cum nostro capiti cana senecta subit.*

IX.

A teneris assuescere multum est.

*o Puer aetatis primo sub flore tenella
Praeclaris studiis corda lavato lubens,
Sic cresces prudenter, egens moderamine nullo
Dum dabit ingenium Culta Minerva tibi.
Post varios casus post multa pericula rerum,
Pro merito referet premia certa tuo,*

X.

*Non cuiuis datur adire Corinthum,
Non cuiuis facile est doctam lustrare Corinthum,
Cum sistant captam multa pericula viam,
Tempore quin opus est longo, multoq; labore,
Est opus optata prosperitate frui,*

Omnia

XI.

Omnia suo tempore.

Facta fuisse suo cum profint tempore; cura
 Que facies, facias tempore queq; suo
 Sic medicina valet dabitur si tempore justo
 Si data non justo tempore damna parit.

XII.

De Vita hominis.

Vita hominis misera est cunctorum plena malorum
 Durus ubiq; labor, durus ubiq; dolor.

XIII.

Prov: viel Hirten übel gehütet.

Nomine sunt multi pastores, munere pauci
 Qui pascant recte, qui sapienter oves.

XIV.

Quid superbit homo?

Tanta tenet cordis cur nos fiducia nostri
 Cum nil, quod simus pulvis & umbra, sumus?
 Mortali donec sub terris vescitur aura
 Vitalisq; manens Spiritus ossa regat
 Quid tibi si medicus multo medicamine corpus
 Ungat at hac omnes clausula certa manet:
 Progenies Ada cum vitam efflavit in auras
 Gratus vermiculis incipit esse cibus

R 4

Est

XV.

**Est opus ingenio populum frenare
superbum.**

*Arte cita velox, rates currusq, reguntur.
Vulgus & ingenua est arte regendus incers*

XVI.

Aliter.

*Perpetuo scivisse animis ignobile vulgus
Et solet & gaudet seditione gravi
Sanguineaq, manu Mavortia dum quatit arma
Undiq, tunc fasces Undiq, saxa volant.
Nec facile est tantos motus componere, docto
Hic opus ingenio est hicq, labore gravi,
Hoc perdit multas atq, olim perdidit urbes
Regnandi ductor si ratione caret.*

XVII.

In ostentatores,

*Sunt homines invita quibus natura negavit
Pragrandes dotes corporis; ingenui,
Splendida qui fugiunt ad stirpis signa paterna.
Inde sue laudis nomina magna petunt
Ostentat genus hic proavum proaviq, parentem,
lactando magni hic gesta recenset avi,
Stulte; mihi cunctis, dic quaeso, è milibus unum
Qui proavo, proavi quiq, parente vacet.
An non sic duro terram qui findit aratro
Rusticus (ut fatear) nobilis esse potest?*

Socius

XVIII.

Socius eum socio punitur.

Qui se cumq; malis conjungit is inde sodali
Cum pravo poenam, quam capit ille, capit.

XIX.

Beneficia.

Accipit hic dando bene facta lucratur & inde
In dignos digne qui benefacta locat,
Sed benefacta malis qui dat, malefacta locabit,
Dum malefacta serit non benefacta meter.

XX.

Elige optatam vitæ rationem eam ju-
cundam reddet consuetudo.

Vitam que faciunt tibi terq; quaterq; beatam
Elige, principio sint graviora licet
Consuetudo tamen, rerumq; frequentia, & usus
Reddent lenè tibi quod grave cumq; fuit.

XXI.

Lætus.

Tempora lætitiis multos ducuntur ad annos
Stamina sed vitæ rumpere cura solet,
Ergo age mœrores alto preme corde, dolendo
Non ede cor proprium ne tibi damna crees
Conscia mens recti, mens læta, carens & inani
Curâ Nestoreos vivit adusq; dies.

XXI.

De Arumno ditissimo.

Plaudite vos mecum pleno date júbila plausu
Mox aderit tempus mox aderitq; dies.

Es

Quin

Quin potius jam tempus adest, quo colligat uvae
Vinitor, & dura subtrabe musta fluant,
Plaudite nunc igitur dignas & dicite grates
Illi, qui in caelis cuncta creata regit,
Quod non e summis jaculatus nubibus ignem
Fulmine nec vites perdidit ipse graves,
Et quod non nocuit vis frigoris ulla racemis
Nec sevens Boreas, nec glacialis hyems,
Quod dedit ast contra solem quo nempe foveret
Cuncta calore suo cuncta nitore suo;
Quodq; rigavit agros campis sitientibus imbre,
Ne duram agricolae quando periret opus
Iste det & porro felicia tempora nobis
Illius ut crescat laus & in orbe sonet.

XIII.

Spe vivimus omnes.

Condidit Aethleo quondam de vimine cistam,
Iuppiter, includens quicquid in orbe boni,
Servandamq; dedit terris magis omnibus unum,
Quem coluit, mandans ne pateficeret opus;
Alle quid inclusum correptus amore sciendi
Incauta laxat pinnea claustra manu,
Illicet effundit corbus patefactus, & aura
Reddit sub costis quae latuere suis.
Et celeri cursu terras velut agmine facto
Linguunt, & caeli sidera celsa petunt,
Spes (invita tamen nam labro vasis adhaesit
Vertere cum vellet terga) remansit humo;

Sola

Sola remansit humo; miseros jam lactat in arctis
Et fulcrum est constans fors ubi leuatonat;
Nec cessat cessant quantumvis omnia vivus
Spiritus in nobis dum manet, ipsa manet.
Sic alit egrotum medici quem cura reliquit,
Sic durà victum compede dives alit.
Sic tristi jam jam pendendum guttura resti
Incerta vite certa salute fovet.

XXIV.

Ars Manet.

Plus iuvat ingenias didicisse fideliter artes
Omnia sub mundo quam cumulasse bona.
Divitis ingenii minimis nec corporis ulla
Pegrandes dotes equiparare licet.
Cresus, qui fuerat quondam diditissimus, Ecce
Fortuna lapsu mox miser Irus erat;
Nam pedibus subitis fortuna fugatior Euro,
Ambulat & fixam nescit habere domum.
Quos hodie ex humili summa ad fastigia rerum
Tollit, cras eadem denuo precipitat,
Omnia consumit tacito pede lapsa vetustas
Et cunctis damnum curva senectæ parit,
Ars manet, iratus nec Mars nec surripit ignis,
Ars manet, & structos effugit illa rogos
Rostratam quantog, ratem qui temperat anteit
Illum, qui remis anxius equor arat.
Ut major fortis dux forti milite, sacra
Sic artis dives divite major opum.

Regis

XXV.

Regis ad exemplum vivunt
subditi.

Regis ad exemplum plane componitur omne
 Vulgus, & ad mores vivit agitq; ducis
 Si dux est justus populo qui presidet, ipse
 Si gaudet veri religionis Dei
 Intendens animum studis, ac rebus honestis
 Otia si vitæ desidioſa fugit,
 Tunc etiam populus Summi mandata capeſſens
 Regis ad exemplum religioſus erit
 Sin degunt reges ſub inertis tempore luxu,
 Plenq; ſi vanis ocia rebus agunt
 Boſthabuoq; Deo cæli terræq; Monarcha
 Longe aliud numen quod venerantur habent,
 Tunc etiam vulgus verum Dominumq; Deumq;
 Negligit, & mores gaudet mire feros.

XXVI.

In eos qui ſoli ſapere videntur.

Si natura tibi dederit dona inclita forſan
 Non ideo faſtu turgida corda geras,
 Nec temnas alios, alius qui doribus aucti
 Atq; alii forſan commoda multa ferunt
 Ceu quondam pulchras ales Iunonia pennas
 Oſtentans, dixit talia verba grui:
 Apice quanta mihi pulchro ſub corpore forma
 Apice qua contra corpora fœda geras,

Sed

*Sed fœdata secat subitis grus sidera pennis
Et tangit verbis ultima verba suis
Quanta mea est levitas? gravitas tua Quanta? quid
obstat*

Quo minus equi parem me tibi, teq; mihi.

XXVII.

In quibus vita felix consistat

Ex Mart:

*En narrabo tibi res queis potes esse beatus
Donec in hoc fragili corpore sanguis inest;
Gaza relicta tibi annoſi post fata parentis;
Non qua sit duro parta labore tuo,
Non ingratus ager, sua sed sint arva colono
Grata & perpetuo luceat igne focus;
Lis nunquam; Toga rara; simul mens conscia recti,
Ingenua vires corpore sub valido;
Simplicitas conjuncta cui est prudentia rerum;
Iungito amicitias & tibi rite pares;
Sit victus facilis nec mensam fercula lauta
Ornent, non noctem pervigilesq; mero,
Tum membris placidam rellinquat cura quietem;
Nec turbet somnum sollicitudo tuum;
Tristia sic non sint socialia fœdera lecti,
Casta tamen; castus sit tibi namq; thorus,
Cum suadent gratos labentia sidera somnos,
Fac tenebras, recte si sapiſ ipſe, breves;*

Esto

*Esse tuâ semper contentus conditione
Non optes summum non metuasq; diem.*

XXVIII.

**Non Vivimus ut edamus sed edi-
mus ut vivamus.**

*Non ideo è vili mortalia corpora limo
Mirandem summus condidit ipse Deus,
Ut demus vitam tantum dapibusq; merog;
Sævis ceu brutis esca soporq; placent,
Quin data sunt nobis potusq; cibisq; misellis;
Possimus vitam ducere quisq; suam,
Non ergo totam mortales perditæ vitam
In lautis epulis deliciisq; meri
Sed motus carnis diris compefcitè vinclis
Ne quâ Spiritui tristitia damna paret.*

XXIX.

**Multi hominès sua stultia mala incur-
runt & postcò eventum fato aut for-
tunæ ascribunt.**

*Verum est quod veteres olim sinxere parentes,
Nec truncis vanè fabula dicta sequens,
Ad putei faucis fessus, somnog; sepultus,
Dum recubat ducens ocia blanda puer.
Hunc adiit subitis pedibus Fortuna jacentem
Excitat, & promit pectore verba suo*

Særo

*Surge puer; heus surge puer propriosq; penates
Reppete, non locus est commodus iste tibi
Namq; soporatus si vertas corpora, certe
Te in medium gelida præcipitabis aque,
Tunc in me fundent homines convitia tumq;
Intempestivæ dicar origo necis.
Scilicet est hominum certe densata catervâ
Stultitiâ propriâ qua sibi damna parat
Post Dens in culpa est, & celsi sidera cali;
Deq; dolent dura conditione suâ.*

XXX.

In Ebriosum.

*Ceu navis Ponti spummantibus obruta lymphis
Concidit à fundo jamq; recepta perit,
Sic jâcet ad nullum, qui poscitur utilis, usum
Invectus turmis Bache nefande tus.*

XXXI.

De Principe puero. Ex Ludovici Viv: Dial:

Sophobul. Philipp.

1. Similitudo.

Sophobul:

*Nunc age nunc Iuvenis claro de stemmate nate
Abjice quod manibus grande volumen habes,
Abjice*

*Abjice, nos latus ad lusus ibimus ambo,
Nos anni vegeti lux & amœna vocant,
Propterea, ludi morem legemq; secundum
Rex eris, imponens quæ faciunda tuis.*

Philipp.

*Qualis erit ludus? ludi si nescius essem
Haud potero veri regis habere vicem.
Ludere qui nescit, pol, lusus abstinet illis
Indoctusq; alios nemo docere potest.*

Sophob.

*Eheu non gnarus ludi rex esse recusas,
Rebus in his minimis quæ gravitate carent?
In quibus ipse error fert nulla incommoda secum,
Dammq; sunt rebus non metuenda tuis;
Rebus in exiguis qui non est aptus, is ipse
Rebus in eximiis, pol! minus aptuserit:
Si ludi ignarus non scepra capescere gestis,
Nec sociis ludi rite præesse tuis;
Cur tentas magnas gentes frenare superbe
Cur te regnandi tanta cupido tenet?
Qui nescis vulgum, vulgi qui nescis iniquos
Et varios mores ingeniumq; ferox.
Te fugiunt leges quas juxta vivere fas est,
Regem, relonge Docta Minerva fugit,
Divitis ingenii est, quod eget moderamine nullo
Imperii juxta frenâ tenere sui.*

2. Altera

2. Altera similitudo.

Sed dic profecto, rapidissime cursor, Equilis
Vi tumidus frenis impediatur equus,
Qui jacet ad terram sessorem, quiq; morantem
Calcitrat, & multrum qui feritatis habet,
Tempus adest tollatur equo, camposq; pererrat
Hic noster princeps, mox age, tempus adest:
Tu Princeps, ut frena ferox sumantia mandat
Vi sonipes tollit colla superba vide!
Nunc age conscendens quae so preme terga caballi
Quadrupedis, justâ frena respice manu.

Philipp.

Hei mihi qualis equus? Quis sit cicuratio isto
Adducas nimis est, est nimis iste ferox,
Non ea vis animo non est vesania tanta
Tumidi manibus lora tenere feri;

Sophob.

Quid precor o princeps num stat sententia menti
Quod Leo sit vulgo seivior ipse fero?
Num majus credin' brutum frenare superbum
Quam tantos catu tamq; feros populos?
Gentibus ex variis maculati crimine tandem
Qui confluxerunt ex variisq; locis,
Sciduntur crebro studia in contraria, promptè
Quoslibet ad motus sedula turba ruunt,
Tunc ergo hoc seivum non audes tangere brutum,
Nec tam mordaci subdere calcari equo?

F

Vm

Vin tamen, ut dominus regni, tibi subdita passim
Tot populū regnans ducere membra bene?
Crebro parat equus lentis furiosus habenis,
Accipit & duros ore fremente lupos,
Sapius irati compefcitur ira leonis,
Nec feritas animo, quæ fuit ante, manet,
Bellua mandatis obtemperat Inda Magistri
Ipsa jugum longo tempore victi subit,
Adde quod & duri patiens fit taurus aratri
Incurvo præbens colla premenda iugo.
Sed tremit & gaudet motu nonnobile vulgus
Perpetuo; docto est hic opus ingenio.

3. Similitudo.

Heus age quadrupedem tumidum puer illicet abdūc
Dum noster Princeps nunc equitare timet;
Nulla serenatum contristant nubila celum,
Et mitis servum temperat aura gely.
Ergo forte iuvat si te, mellite Philippe,
Nunc loca formosi ruris adire veni.
Ad campos leti jam jam spaciemur apertos
Tu modo sis nostre duxq; comesq; vie;
Ecquid in hoc parvi ripa stat fluminis alta?
An non deserta hic cymbula parva natat?
Littoris heus! primam nos ambo teramus arenam;
Et conscendamus rostra recurva ratis
Incundum fuerit lenis errare per undas
In tam formoso tam viridiq; loco;

*Tu capito princeps clavum clavosq; secato
Has tennes rivi lenes sonantis aquas;*

Philipp.

*Scilicet ut navem curvatam in flumine mergam
Fluctibus & sevis corpora nostra necem?*

Sophob.

*Qui poterit queso pelago se credere, qua non
Audet in exiguo ludere cymba lacu,
Ducere si renuis navem non doctus in amne
Qui sua dumtaxat flumina lenes trahit;
Adjicis ast animum ignarus committere rete
Fluctibus, undanti tam, tumidoq; mari,
In quo non raro magno cum murmure sevit,
Excitat & motus vulgus inane graves,
Occidit en Phaethon juvenili corde paterni
Qui petiit currus qui moderamen equi.
Aonius ergo decoretur ab artibus omnis
Princeps, & crescat dotibus ingenii.*

F 2

Illustri

Illustri & Generoso Domino,
Dn. GEORGIO BARONI,
*Limburgensi S.S. Romani Imperii Pincernæ
Hereditario Semper libero &c. Capitano & Consiliario
Brandenburg. & Indicii Provincialis. quod
est Onoldi. Presidi.*

Quo Tymbræe rapis tui
Me plenum? Nemora & quos agor
Velox mente nova? hic né ego (in specus
Æternùm meditans egregium decus,
Baronem celeberrimum,
Et Limburgiaci stemmatis incluti
Heroem validissimum,
Stellis auricomis inferere audiat?
Factum infigne, recens! Proin
Hoc factum stupeo; ceu stupet in jugis
Hebrum dum videt Evias
Thracenve Odrysia jam nive candidam;
Namq; Hic non modo Franconum
Antiquâ satus Illustris origine,
Et Limburgiacâ domu
(Cujus prisca fides, bellica virtus
Et Germanica dextera
Romano Imperio cognita maxime est)
Quin virtus quoq; Cælica,
Artesq; ingenuæ pectora splendida

Illustrant

Illustrant generosius:

Nam si religio, si pietas, fides
Si Divæ Gharites, Themis
Atq; Astræa, gregis sibi subditi
Cura, & si Clarii pius
Cui cordi favor est magnanimo Viro;
Hunc Vincens merito feret.
Palmas Hic celebris BARO GEORGIVS.
Obmutesco stupens, stupens
Illustrem genere, ac ingenio Virum.
Et tantum patriæ patrem.
Serva, dico, Deus Nestoreos dies.

F 3

Ad

Ad virum Magnif. Nobil. Amplif. Dn. CHRISTOPHORUM HÖEFFLICH.
Sacri Palat. Comit. Inclutę Reipub. Norimberg. Secretarium bene meritum patrum & brabantam venerandum.

NOx erat, & vigilis custos Erymanthidos Urse
Umbrosos celsa nubę regabat equos,
Es jam prima quies mortales ceperat egros,
Lenibat curas noctę silente graves,
Omnia carpebant placidum defessę soporem,
Corpora, quę lacus, quę tenent memora;
At ego non ullos in somnos solvor, anhelam
Nec capio noctem pectore neve oculis,
Ingeminant cura; quod agam? tum quod mihi restet
Auxilium vite volvo re volo miser?
Chara parens seniorę, pater, spes una salutis,
Extremum fato clausit uterę diem,
Uig, illis careo gelidam post frigore brumam
Sol roseas decies tergę, reduxit equos,
Namę ego tot magnos volvendis mensibus orbes
Ut matre, ut patrię, patre relictus ago:

E

Et quanquam patruus labor, & fortuna secunda
Mi quales, vite fulcra, reliquit opes.
Auri sacra fames & amor sceleratus habendi
Me tamen his turpi, proh dolor! arte rapit.
Ne dicam quanti constet cerebrigena Mater
A teneris toties cui sacra thura dedi.
Maturis semel & ter frugibus area trita est,
Subprimitur praelis uva Falerna quater.
Dum lavo Gorgoneis undis mea labra, Novena
Dum turba miles publica castra sequor.
Nec referam sumptus (quorum pars magna) peram-
Hipparhi murus quos mihi sustulerunt; (plus
Hoc doleo tristis, (nam tristi mente dolendum est)
Cuprea quod damni secla dedere mihi;
Turpe quod est dictu, rerum queis cura mearum
Et comissa salus horum operâ perco,
Cuprea secla mihi vires rapuere sequendi
Ulterius Musas Aoniosq; Choros.
Et quanquam fontis gustarim flumina sacra
Pegasei primo pectoris ore; tamen
Cum Citharâ passim speratus jacet almus Apollo
Atxonides ulla neve relinquit opes.
Lans hujus nomenq; manent furibundus in armis
Parcere qui nescit, nec miserere, capit.
Ergo, miles ero fremebundi Martis, & Arti
Postremum dicam voce gemente Vale,
Hec ego dum stratis agitarem mente repostus,
Lucidior visus, quam fuit ante, thorus

Obstupui, steteruntq; coma, salusq; per artus
Sudor iit, gelidum frigore pectus erat:
Ecce mihi ante oculos visa est Tritonia Virgo
Hos edens suaves ore loquente sonos.
O puer infelix qua te dementia capit
Que mala mens menti suo gerit hacc tua,
Ars cedat Marti (infandum) tranquilla premarus
Lethiferis armis Triboniana cohors.
Non ita, nam quamquam mala presint secula Musis
Et jaceat spreto Docta Thalia loco,
Post meliora feret tacito pede lapsa vetustas,
Nube solet pulsa clara redire dies.
Nec dubites quin nostra viros quoq; proferat atas
Queis cure & cordi Dia Minerva fiet,
Nonne gravem nosti, fama super aethera nota
Quem tenet & laudat Norica metropolis
ingenii cujus celebri testamine vires
Cesaree bullæ litera scripta probat,
Christiferi Magni (quem fabula narrat Iesum
Per mare quod tulerit) nomen & omen habet
Sanguinis est auctrix stirps Hosslichiana vetusta,
Unde tuam seriem tu quoq; forte trahis.
Hinc accede, preces miseras huic perfer ad aures
Non dederis vento voce genente sonos,
Scilicet, non dubites, tibi que promiserat olim,
Promissis stabit, si modo res dederit.
Hæc ergo motus, Te consultissime fautor,
Acceda, molli devenetorq; prece,

Verbulæ

Verbula ne frustra, non proficientia perdam
Auxiliatricem porridge queso manum,
Respice Musarum lapsis in rebus alumnum
Fomentisq; iuva vulnera nostra tuis,
Conueniens homini est homini succurrere egeno
Conueniens tanto, quantus es ipse, viro
Supplicis exaudi Mæcenas Maxime vocem
Quamq; potes misera (nam potes) affer opem,
Non peto collectas, queis vincitur omne monetas,
Da modo fructifera conditione frui.
Optandi pro qua si nobis gratia fiat
Hoc bene pro merito commoda mille precor,
Ut tibi sit facilis Deus, ut nullius egentem
Fortunam præstet Nestoreosq; dies.

Ad Eundem.

MEos Versiculos, patrone, miror,
Meos Versiculos inelegantes,
Meos molliculos, febriculolos,
Et parum quibus est salis, leporis,
Qui nec unius æstimantur assis;
Velles, (vah reprimor, pudet fateri)
Velles dicere Quid venustiores?
Nec tibi placuisse ineptiarum,
Harum fasciculum negas? pilosas
Commendasq; gravi viro Cancænas?

F 5

Quid

Quid quod præterea peritorum
Offers Pieridum decus corollæ
Summum Laurigeræ manu benigna?
Stupescō referens magis magisq;
Huc illuc dubiam revolvo mentem;
Non digno viridum caput coronet
Sertum Apollineum? quod exprobrandum;
Namq; hoc forte meretur exprobrari,
Quin quod sæpe meretur exprobrari,
Sed vos Aonides beatiores
Nymphæ, cum tenuis styli Poëtam
Dignum Laureola putetis isthac;
Exoptata diu celebriore
Atq; ab auspicio bono profecta,
Inopina tamen brabeia, digna
Quantumvis meliore sint poeta,
Submissa capiam manu, puellas
Vosq; Doctiloquas dein fovere
Omnes sum assiduò paratus annos
Interim pietate vir polite,
Tanti maxime muneris brabeuta
Qui mihi optimus omnium patronus,
Quot sunt, quotq; fuere, rariores
Quotq; post aliis erunt in annis,
Maximas tibi gratias, Poeta
Ego pessimus omnium, poeta
Tanto pessimus omnium, meorum
Quanto tu optimus omnium patronus,

Maxi-

Maximas tibi gratias habebo
Vivi donec erunt voluciores
Spiritus tremulis meis medullis
Pro favore tuo; tibi tuisq;
Quantum qui pote plurimum favebo.
Sed prius veniam die parato
Ad te, (nam peto cogitationes
Meas accipias tuasq; coram
Ipse ego) ut veniam jube, valeq; :

Ad Eundem.

Forsan, Vir Celebris, mea
Quæris quid sibi? quid charta velit frequens.
Hoc vult, Vir Celebris mea
Si quæris, sibi quid charta velit frequens,
Vix depulsa dies dia, &
Sol circum roseos duxit equos semel
Cum quidam properans, mei
Musæi petiit limina paupera
Optatamq; mihi (sicut
Grates) ore salutem rotulit tuam;
Addens frugivera tua
Menti propositum quod steterit diu
Hos Altdorffsiades lares
Visendi; modo magnum officium ferat.

Certus

Certus sitq, meus solo,
Quo me fata vocarant, patrio retro
Gressus, quem placide iubet
Ut vestra retegam magnificentia;
Scime Ergo Tua Claritas
Præfens quid sibi? quid charta velit mea?
Ad Musas Noricas bonum
Ex patris reditum iussa refert domo.
Sed quid præterea refert?
Quid? Fortasse nihil? Non ita maximum est,
Quod restat; solitum tibi
Oprandoq, tuis præcepta refert; Vale.
O Hœfflichium, genus
Florendo Pylios Vrve dies; Vale.

Ad Eundem.

Iussa Camœnarum celeberrime Castiliarum
Alumne quondam, nunc pater,
Quina ve Musarum senior, Vir Maxime summum
Deus Norimbergensium,
Lux patriæ, ceu lux Virgo Tritonia Cæli
Inter minora sidera,
Quam legis, Hœfflichii, mittit tibi, magne, lituram
Hœfflichius miserrimus
Aspice quid portet; (prius hic quidquid macu-
Ignosce si videbitur) (Iosum,
Prima

Prima tibi grates solvit mea litera, grates
Quas soluisse competis
Post habita circum quâ cinctus mole laborum,
Mei memor quod scripseris;
Sed quid dirumpor! dirumpor mente revolvens.
Quid? Lauream mihi nuncias?
Laurea parta mihi est? dirumpo verba revol-
vendum! DEUM! quis debitâ (vens,
Tot benefacta mihi quis digna laude beabit
Quis prædicabit largiter?
Si mihi ter dives quot habet Methymna racemos
Prægnansq; spicas Gargarus,
Si mihi tot linguas si tot mihi guttura centum
Vix vix tamen satis darent,
Sed cum jam desint vires laudenda voluntas
Erit tamen promptissima;
Ergo nulla tui Mecænas Candide secla
Oblivionem mentibus
Fundant, lethæos quamvis ducentia somnos
Arente fauce traxeris
Poeta, tamen vives æterno carmine notus
Et posteris sequentibus
Nil mea Musa canat; mea nil moduletur avena,
Quam te Virum Clarissimum,
Sed quid materiæ celebri dicturus in actu
Pede elaborato rogas?
Dicere fert animus Divis contraria Musis
Hæc nostra prava secula;

Quid

Quid transmissa refers Chartacea serua, tuusne
Heres celebres visitat,
Urbes Fraconidum? (quæ gens durata labore
Uvas colens bibens aquas)
Gratulor ipse vias, cuius sub numine tuto
Incedimus tuti, Deus
Sit comes, & ruta tutum tellure reducens
Hœfflichium reddat suis;
Ne quid præteream; transmitto carmina iussus
Et Disputatiunculas;

Ad Eundem.

TE saluere iubet, Mecœnas maxime, Musa
Ex Hœfflichiano trans tibi missa lare;
Perlege quodcumq; est, nec epistola longa meretur
Inuitos oculos, vix duo verba lege;
Sunt duo qua quæri de te (Nam scire necessum)
Eas est, hæc paucis pauca rogare refer,
Thespiadum instantis certo de tempore festi
Opto prius scripto certior esse tuo,
Quod breue speramus, Noricas cum longius auri
Sacra famas Musas vix celebrare velis,
Adjice quos Magnos, qua dignitate celebres
Adspices dando tanta brabeja viros,
Ut mihi, qua laude, & quo quemvis ordine tangam
Constet; sic suero carmina claudo Vale.

Ad

infer

Ad Eundem.

O *Mibi dilectos inter fors prima patronos
Solaeque fortunae ara reperta meis
Quid morulam tantis verbis, Vir Maxime purgas?
Quam dicis morulam nec mora nec morula est;
Tu modo suscepti curam non mitte Clientis
Sat cito, tu saltem perge favere mihi
Non subeant animo meritorum oblia nostro
Carminibus vives tempus in omne; Vale.*

Ad

Ad Magnif. Nobiliff. Ampliff.

Dn. GEORGIUM REMUM,
JC. an inclyte Reipub. No-
Norimb. Confiliar.

Vir magne; pectus cui dedit Entheum
Natura, labris cui sedet ardua
Suadela, divæ cui Themistos
Aonidumq; chors ministrant,

O lumen æternum Norimbergicum,
Qui tam disertio Confiliarius
Rempublicam tantam tueris
Ingenii clypeo: frequentes

A quo Clientes auxilium ferunt,
O magne Mecænas, pater optime
O magne Musarum patronæ,
Phæbioliq; chori Philites;

O Vir Senex ô Vir venerabilis
O digne tantam Parca benignior
Cui cessit optatam senectam
Et placidam requiem senectæ;

Quod Phæbus & quod turba Novensilis
Iussit; quod observantia debita;
Quin quod tuus iussit colonos
In melicos animus benignus,

Ea

En proprie sacrum tibi dedico
Hunc poematum fascem ; tibi barbiton.

Hoc confecro sacrum, meaq;
Parvisonos modulosa Camana;

Lingua Vir Excellens precor intima
Vultu thaleam blandidulo accipe,

Qua gratiam tui favoris
Conciliare sibi laborat.

En suscipe hanc, nunquam sinat obrui

Te vividum, nunquam sinat obrui

Te mortuum furvis tenebris,

Dente tibi melico perrenne

Fingens trophaum, suscipe, suscipe;

Ille interim summus superum pater.

Te prosperet, canamq; vitam

More aquila renovans secundet.

Ad Virum Amplis. Consultis.

Dn. GEORGIUM LUDOVICUM

LEUCHSNERUM J.C. Consiliarium

Brandenburgicum Neostadii ad

Ayllum, patronum co-
lendum.

○ Sacratæ Themidos Dive Sacerdos,
Tibi mirabilis hic forte videtur.

G

Tua

Tua quæ limina tangit peregrino
Laceratoq; habitu paupera virgo; sed amice
Sine mirarier, ô magne patrone,
Sine mirarier; est (quod tibi dicam,
Brevibus) Hœfflichii Musa miselli

Humili mente tuos conciliatura penatès
Sibi, dum horum celebris fama favoris
Miseras in Charites vénit ad omnem
Populum; Fert igitur thura litanda

Tibi præsentia, sacrumq; tuas pendet ad aras
Melicun barbiton, & plectra movendo
Canit, Estote Dii LEUCHSNERIANI;
(Miseros inens quibus est prompta juvandi)

Faciles Hœfflichio (vos precor) estote misello
Vigeant sicce meo pectine nomen
Et honos Leuchsneridum rite Deorum,
Vigeant & vireant donec onustis
Humeris celsa poli sidera magnus feret Atlas.

Ad Virum Amplissimum Consultiss.

Dn. ANDREAM DINNE-
RUM JC. primarium in Universit. Altdorff. Profess. & p. t. facult. Jurid. Decan.
Spectabilem, nec non inclyti Senatus
Norici Confiliar.

O *Dinnere, cor intimum Themistos,
Voluptas penetrans sacra Themistos,*

Præses

*Præses Iuvidici chori Minerve
In hac Dedalæ domo, polita
Cujus proruet artibus juventus
Summum honorifice ferens honorem,
O Patrone satis quibus loquelis
Declarabo tuos sacros favores?
Certe confiteor lubenter, haud me
Pro tantis meritis, favore tanto
Sat dignas tibi ferre posse grates;
Sed Musæ tamen & mea Camæna
Pro me premia mollicella spondent,
Pro me premia blandicella promunt,
Et dicant tibi supplices libellum,
Hunc, Mnemosynem tui favoris,
Se totas tibi debitum fatentes:
O Dinners cor intimum Themistos
Dextro cui veniant, beata cælo,
Sors, candida quæq, quæq, fausta.*

Ad Eundem.

HEi mirum! volucrum chorus
Sub cæli æthereo limine lætior
Est, & dulciloquens pius
Mulcet concentibus aëra,
Inprimis viridis prior
Veris nuncia, tirticitirantiam.

G 2

Torquens

Consultiss.
DINNE
Univerfic. Al.
Jurid. Decab.
lytisenatus
ar.
emissi,
Themistos

Torquens in varios modos
Linguam tirtirat, à suavifono polo
Terram prospiciens, videns
Quod **D I N N E R U S** acri consilio polens
Divæ justitiæ pater_,
Jam morti laqueis expedit caput
Et Diis auspiciis vaga_
Lustrat sanus agrorum æquora denuo;
Quin Altdorffiadum pia_
Musarum genus & tu dato jubila_,
Pulvinarq; **D E I** piis
Ornando precibus, solvito gratias;
Nam morbo eripuit malo
Quem, verus pater hic est Academiae,
Hunc sanum incolumem, brevi
Doctè doctifona sub cathedrâ audies,
Mentes asperioribus
Formantem studiis ingenuas; opus
Non parvum aut humili modo,
Divum legibus & moribus (en boni
Summi materiam) inlitum_,
Partes deficiunt quo sine Civica
Quin & supplicibus dein_
Placandus precibus munere debito
Qui cælum, mare, nubila_,
Et quidvis sub eis supprimit imperio
Hunc servare virum velit_
Annorum incolumem millia plus decem.

Ad

*Ad Virum Clarissimum Pru-
dentissimum*

Dn. JOHANN. Glockhau/
Illust. DDnn. DDnn. à Limburg &c.
Cellarium apud Summerh. Spe-
ctatissimum.

Rarus amat Musas, quia vix intelligit illas
Rarus, & Aonia rara bibuntur aquae
Et sunt ludibrio multorum; in nomen inane
Atq; in contemptum carmen & Autor abis,
Scilicet ista placet vulgo ignorantia, vulgus
Hoc divum nescit multijuge artis opus.
Sed paucos natura Sagax meliore metallo
Finxit, quos pateat turba novena viros,
Hos inter primum virtus tua docta meretur,
Glockhau Meccenas dulcis, habere locum.
Dum Doctus, doctaq; hujus dum verus amicus
Artis, dum facili suscipis aure melos.
Ergo jubet Phabus, jubet ipse Novensilis ordo
Hec tibi plectra caro sacra dicare Viro;
Ipse favente manu nostrum cape queso libellum,
Quem tibi Patrono do dico dedicoq;,
Inde meas Musas adama, te Diva vicissim
Ipsa salus adamet, te juvet ipsa salus.

G 3

Ad

Ad Virum Reverendum Humanis-
simum Dominum

M. MARCUM CORNELIUM
Professorem, & Diaconum in In-
clyta Altdorffina.

NE mirere sibi Corneli Dive Sacerdos
Camana quid velit mea?

En tria fert; Primo, tibi litera prima salutem.

Hæfflichianam prospere,

Altera quid poscit, poscenti ignosce Sacrate
Ædis Sacer Potitæ,

Vix semel occasu radiis Hyperion amictus
illuminatis visus est,

Historia tua dulce sonans dum lingua referres
Profecto tres suavissimas,

Hæssiadum quarum pulcherrima prima luporum
Mirabilem Clementiam.

Describit, mediam memini cecinisse profana
Virum fideli, qui conjungis

Iussu Christiadum, sibi quod superesse videbat,
Deo locavit fœnori;

Ni fallor virum clementis tertia Regis
Exemplar est laudabile;

Hæc

...tum tua v
Miranda
Ex decerpsi
Pauca vo
...sunt, sequ
Vivens v

Ad Virum

M. Hieron
Pastorem &
rimum

NE tui imm
Dicas Viri
alre prece DE
live Theologz L
re noster amor
re vive vale die
alre vive vale
ha vultu cape ca
Sicut Te venient

Ad
Ceteris Deum
Ad partem L
Gaudet te

*Hac mihi tum tua vox faciles infudit ad aures
Miranda mirans horreo,
Ergo age decerpsti, quibus hac Venerande Magister
Paucis rogo de nomina,
Hac duo sunt, sequitur qua restat clausula claudens
Vivens vire, virens vale.*

---

*Ad Virum Reverendum, Huma-
nissimum Dn.*

*M. Hieronymum Theodoricum,
Pastorem Ecclesie Sumerobusana eme-
ritum, propatrem Venerandum.*

NE tui immemorem meam Camcenam.
Dicas Vir Reverende, mi Colende.

Salve prece DEI Sacrate, Salve
Salve Theologæ Decus Minervæ,
Salve noster amor, patrone Salve,
Salve vive vale dies beatos
Salvus vive vale, lubens benignos
Hos vultu cape candidos Phaleucos,
Sic ad Te venient frequentiores.

Ad Eundem.

Certè vix Danaas post Pergama victa puellas
Ad patrios Lares virum regressus
Gaudiis beavit amplioribus,

G 4

Quamè

Quàm fautor Venerande, mihi patris instar amande
Epistola tua suaviores

Quæ meas pridem advolâre dextras,
Hinc promissa tuos repetit mea Musa penates,
Linguaq; debita ferens arboris
Filiæ indicem, salubrius

Illud ave, salvere jubet te Nestoris annos
Et virtuosiore cum marito

Omne contubernium domesticum,
Et tantum Hœfflichio (quem nosti) quippe misello
Pergas favere pristino favore,

Et favore, pascit ore supplice,
Cætera, cum forsân dabitur mox copia fandi
Coram, tacendo transeant avena.

Ultimo modo sonent Vale, Vale.

In Prudentiam Moralem Viri Huma-
nissimi Domini,

M. Georgii Friderici Blinzig/
Fautoris & amici amandi.

Quem dicam FRIDERICE te peritum?
Queis ornem FRIDERICE te peritum.
Sat dignè titulis? stupens profecto
Nescio, dubito, stupens profectò
Te Divo ingenio beatiorem.

Divo

Divo Judicio beatiorem.

Quid ? an immerito voceris ipse

Quis ? *Thirinthius Hercules secundus*

Pol ! non immerito voceris ille

Quis ? *Trinthius Hercules secundus.*

Vin ? Monstrabo, fidem dabisq; verbis.

Quid quæso est celebris *Sophiæ* ? mater.

An non est pia liberaliorum.

Artium, genuitq; pulchriores

Natas; ingenii celebrioris

Quas amore capis celebriore ?

Forma præcipue Süaviorem,

Cæteris quoq; virtuosiorum

Dejanira tuis per omne membris

Et pulchræ similem per omne menti;

Ethicen FRIDERICE dedicare.

Petis connubio tibi perenni.

Sed quid ? invidiosa pulchritudo

Cum spes subiaceat frequentiori

Proco, Diva parens *Sophiæ* talem

Vult sibi generum, laboriosa.

Qui pugnando manu suam beantem

Vincendo meritis fiet puellam;

Pugnas hæc frequens cohors procorum.

Timens, spe cadit auferens repulsum

Tu vero *FRIDERICE* perpolitus

Ingeni clypeis acutiorem

Pugnando satagis nurum triumphans

G 5

Æter-

Æternùm propriam tibi dicasse
Nec curas Achelôios dracones
Errorum, galea valentiori
Ingeni superas valentioris,
Contemnisq; Achilôjam bicornem
Divina Invidiam eruditione;
Vincens Herculeè beatiorem
Dejaniram Ethicam, tuam mereris.
Quid? an immerito vocatus ipse
Es *Thyrintius Hercules secundus*?
Pol! non immerito vocatus ille
Es *Thyrintius Hercules secundus*,
Robustis manibus suam puellam
Ille est promeritus? tuam puellam
Robusto ingenio vicens mereris;
Dejanira prior sepulta nigris
Subjacet tumulis egea lucis,
Sed contra tua nescit interire
Dejanira virens, & ipsa lux est.
An sic immerito vocatus ille
Es *Tyrintius Hercules secundus*?
Pol! major merito vocandus ipse es.
Qui *Thyrintius Hercules*; quid Ergo
Si factis celebrem superiori
Astrorum domui dedit vetustas
Alciden, biberet viri vetusti
Lætheos latices ne honos iniqui;
Te nostrum magis æstimationem

Hercu-

Herculem quoq; ponimus supremi
Atlantis scopulos super supremos.
Sed quid te FRIDERICE vir perite
Quid te denuo nos feramus astris.
Quo virtus tua te tulit prius jam ?
Unde quadrijugo scientiarum
Curru pervolitas, domus superne
Perlucens vitiis malis obefas
Lustras lumine virtuosiore,
Tibi quin potius tuos honores
Gratulamur, Ave sonante lingua.
Eja lumen Ave celebrioris,
Lumen ingenii, beatoris
Lumen ingenii, politioris
Lumen ingenii, *Viresce Cresce*
Et *lucesce* dies simulq; noctes
Dum sparsisse dabit tuum beatum
Lumen, nec *Lachesis* dolosiore
Cultello refecarit ipsa lucis
Fila; Splendida sicce posterorum
Nomen, laus & honos tibi virebunt.

Ad

Ad Humanissimum Dn.

M. Michaëlem Cörberum.

O Cörbere decus tuæ Minervæ
Phœbi delictum tui jubarq;
Tentabam tibi missitare nodos
Udenis regionibus Ligatos;
Sed certè hendecasyllabis Phaleucus
Tam sese insinuat meæ potenter,
Lyræ, pentameter fluat venustus
Vix mihi; hexameter fluat venustus
Vix mihi; Cape promtiore vultu
Udenis modo syllabis ligatos,
Magis post operam magis locabo
Ut mihi hexameter fluat venustus.

Tu Cörbere meæ Sodalitatis
Ad albam Studiofioris Albim,
O Pars maxima, amicioq; amice,
Sicne est? tune Creatus es celebre
Membrum Culmbaciæ Scholæ celebris,
Pol factum bene; nam tibi profectò,
Cum sis ingenio celebriore,
Cum sis ingenio valentiore,
Cum sis iudicio Celebriore,

Cum

Cum sis iudicio valentior,
Jam patent merito fores honorum;
Et verbis minus est opus probari
Testimonia namq; rerum habemus;
Et vos Leucoreas novem Sorores
Quibus sub vario labore thura
Cerberus pius hic dedit sacerdos;
Vos, testor ego novem puellas;
Digno digna tibi, mei voluptas
Cordis, munera gratulamur ergo.
Et cum fata velint negotiosum,
Quem sequatur honos onus sequatur;
Tibi non onerosum onus precamur,
Laborem tibi non laboriosum.

Præstantissimo Dn.

Johan. Wolffgang Stolbergero,
amico & commensali aman-
do colendo.

*Q*uo meam rapis Camenulam tenellam
lance, spes decor jubarq; literarum
*Q*uo meam rapis Camenulam tenellam?
*Q*uo meam rapis Camenulam misellam?
*Q*uipe eo ut tui ingent Valentioris
Pol valentioris ingent valentem.

Et cele-

Et celebrioris ingent celebrem
Et beatoris ingent beatam
Quin laboriosioris ipse dotem
Gratuler sat amplioris ore plectri?
Euge quod chori novemplicis choragus
Delius jubet brevissimis capefco.
Enthea Dices cor Entheum! ô Ocelle
Atq; splendidissimum decus jubarg,
Et sacer DEÆ triformis, ô Themistos
Mista, qui Diis bonis & auspiciis
Sedulo scientias amore queris,
Maximè Sacram sacro Themis labore,
Quam patrum note, patrum frequensq; glossa
Torfit & retorfit anxie vetusta.
Euge gratulor tibi sodalitaris
Pars mea, hoc ter & quater bonum, decorum
Includumq; factum! ô factum celebre:
Perge, perge, tramitem diu beatum
Perge quo vigor nitorg, te vocavit
Ingent, tui brevi brabeia digna
(Versibus quod his precor) ferant labores.

Meo Prestantissimo Domino
STÜLPNERO amico singulariter
amando.

SI verum fatemur, Dedalius faber
Inclusit anfractu labyrinthio

Quis

Quis unice Servatur orbis
Juricæ Themidos beata
Mandata permultisq; remuniit
Ambagibus, circum varios modos
Et quæstionum fluxuose
Innumeros scopulos reponit
Flexasq; tales ritè resolvere
Doctissimo filo genii notas
Non cuilibet conceditur, sed
Hic labor hic opus est profecto,
Hinc lumen & Dices decus & jubar.
STÛLPNERE, dulcis pars animæ meæ
Surgensq; patris fidus, atq;
Grande decus patriæ futurum.,
Tu non iniq; Dedalias notas
Divæ Themistos solvere denuo
Tentas, & ignito labore
Eunomiæ scopulos pererras.
Virtute macæ hac, tum sat idoneus
Jam militaris non sine gloria
Castris adastrea, brabeja
Digna tuo capies labore.

Meo Præstantissimo Domino
GÜNTZELIO AMICO
singulariter amando.

AN non Peridum ternâ suppressa malorum
Gloria cuncta jaceret?

An

*An non Thespiadum turbam Mars Horridus arto
Supprimi Imperio?
Cur ideo spectas vigilis sectaris amice
Aonios Lituos?
Cur queso Mystem sacras te sistis ad aras
Thura litans Themidi?
Nubila post Phœbus memori fortasse repostum
Num tibi mente manet?
Recte ; per varios casus , variosq; labores
Tendimus in Latium.
Perge fave Musis & eris non ultima Genis
Gloria Francigena.
Perge , fave Musis ; Musarum nate , perinde
Larga brabeja feres.
Sic nomen laudesq; tuas super æthera sparsas
Audiēt omnem sola
Extremum eisi quod bellus extrema refuso
Submovet oceano.*

Ad Contubernalem in Patria

commorantem.

NE me non memorem putes tui esse

Mi Zinnere, meæ sodalitatis

Pars dilecta, breves tibi Phaleucos

Hos é pectore candido remitto,

Quævis fausta tibi, beata quævis

Maturumq; fovens retro regressum,

Plures pro tempore missitare versus

Non possum; Ille Caballus, ille Vatum,

Cum me destituat Caballus, ille Bachus;

Si longos satis & satis politos

Phaleucos cupis, en prius Caballum.

Illum mitte Poëticum, profecto

Ascendam citius, politioem.

Agens, atq; equitem bonum latinum.

Sed quid noster agit Magister, ille

Ille noster amicus intimus, Magister

Ille Cellarius? virensne vivit?

Illic; ex animi cadunt favore.

Quævis, cum rosimundula sua quei,

Aulice valet hic? st' nequis adsit.

Auscultator iniquior tacebo.

Et tantum valetant diu precabor?

H

Meo

Meo Domino Georgio Eberli-
no Magistrales honores dignè
auferenti.

Quis quæso Iliades erit
Ille alter Ganimedes nive pulchrior?

Quem summus quoq; Jupiter
Arsit, fulmigeram versus in alitem.

Et raptum Phrygio solo
Ad suprema tulit limina tegminis

Ut mensa appositus sua
Poctis Nectareis, Ambrosiis cibus

Eternus famulus foret,
Invitâ Jovis ipsa quoq; conjuge.

Quis quæso Iliades erit
Ille alter Ganimedes nive pulchrior?

Divi scilicet Ingeni
Quem pulcherrima pulchra sophiæ Dea

Tantis ardet amoribus
Ut Vir clare tuam versa sub alitem

Schwentere, associet suo
Conclavi, sophicisq; ambrosiis cibus

Eter-

Eternum famuli decus;
Quamvis inuideat pessima pessimi
Mens (ò crimina) Zoilij
Jo Jo Docte tuis grator honoribus
Eberline laris jubar
Paterni, Sophia gloria, gloria
Docti scilicet Ingeni.
Pergens Cresce, virebis patria decus
Et patris Pylios dies;
Heus accresce virens perpetuos dies.

Ad quendam.

Poetas esse mendaces.

Reticus est mendax (concedo) quisq; Poëta.
Vaticini mendax quaq; loquela viri,
Nam quisquis Varum verum te dicit homullum,
Et negat ignarus sis quod asellus. ain?

Ad Corvum.

Quas tristes rauca proclamas voce loquelas
An mala, predicis corve sinistre mihi,
H 2 Quo

*Queviscunq; sona, resona falsissime Corvus
Non tibi neve tuis garrule credo nimis.*

Ad quendam.

A L I U D.

Quadrupedem differre putas mi Suevo Suevo?
Ipse bipes cum sis bis bipes ille fiet.
Scinde pedes absconde tuos qui bis duo restant
An sic conveniat Suevo uterq; putari?

Jocosa.

Ad Quendam.

Heus præbe vacuas brevi mihi aures,
Audi quæ tibi clam sonabo, circum.
Vide ne tacitus quis adsit auspex,
Audin? Est, tua nunc ubi puella?
Audin? heu tua nunc ubi puella est?
Nostin? vin' nomenclam? voco puellam.
Illam, scin' famulam tuæ? tacebo.
Illam, cui precibus jocisq; blandis
Pertentans aditum, cachinnulisq;

Permixti

Permixti oscula nunc petita blandè
Nunc furtim tibi rapta; vin' tacebo
Cui sub lacteolas manum papillas
Sed ff' ne tacitus quis adfit auspex,
Cui dextrum manibus femur; tacebo;
Audin' hæc tua nunc ubi puella est?
An sparsam Lachrymis genas nitentes,
Mammillasq; rubras tenent iniq;
Tecta Reufneriana? gratiores
An secuta tuos lares? agitur
Tecum tempora, pol! beatiora.
Hæc meæ hendecasyllabæ sub aures
Suffurrare volunt, mihi jocanti
Ignosce atq; vale dies Pylôios.

Ad quendam.

Purima promittens promissis stare recusa,
Sic facies magnum nobilitatis opus.

A L I U D.

De animali palustri quod

Krötte vocamus.

*Quis sonus? aut que vox nostras heic ad volat aures
Nil nisi turpe sonans que modulatur uhu?
Tibicen tuus est forsitan gens Najada, canit
Offendens cana tempus adesse suo.*

H 3

Rein

Kein Prophet gilt in seinem Batterlandt.

*Invidiosa tuo nunquam gaudebit honore
Patria, dum Patria nemo Propheta placet.*

Ad Lectorem.

Verum esse vulgatissimum illud, quod in aliorum res lynces, in proprias talpe simus testatur non modo vetustissimus Comitorum Pater in Heauton:

Dii vestram fidem! Itan' comparatam esse hominum naturam omnium.

Aliena melius ut videant, & Iudicent quam sua. Sed & ipsemet testis proh dolor producor. Quis enim dies die pellitur, quo non criticorum (uti haberi volunt) imò Scepticorum ridiculum illud miror scilicet Poëtam Höfflichium ad aures meas advolet? Sanè fateor & confiteor me
titulo

titulo isto honoratissimo vix ac ne vix dignum;
ne autem omnino nullus ex fontibus Aoniis hau-
fisse & *Vir Magnif. Dn. Christ. Hoffschius Com.*
Pal. &c. a fino corollam imposuisse videamur, non
potui, quin cum Scoptizantibus meis per hos
tenuissimos lusus in arenam descenderem illisq;
pugnandi vel potius Scoptizandi uberiorem
materiam præberem. Tu amicissime Lector huic
fasciculo ignosce, & si forsan erratum putes, non
statim vitiosum exclama, cum *quædam ex propo-*
sito scripserim: quamvis inficias haud ibo, quod
multa maculosa in iis inveniuntur, omnibus e-
nim errare possibile, secundum illud Catulli.

Nimirum omnes falluntur, neq; est quisquam
Quem non in aliqua re videre Suffenum
Possis, suis cuiq; adtributus est error.
Sed non videmus mantica quod intergo est.

Ignosce igitur & Vale.

FINIS.

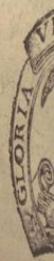

Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a title page or preface. The text is arranged in several lines and is significantly faded.

SPAN
NI

ASPA
Philosoph
fer

Typis H
M. I

